

Fortum Oyj

Tilinpäätöstiedote
2010

2. helmikuuta 2011

Vertailukelpoinen liikevoitto pysyi vakaana

- Vertailukelpoinen liikevoitto 1 833 (1 888) miljoonaa euroa, -3 %
- Osakekohtainen tulos 1,46 (1,48) euroa, -1 %, laski sähköntuotantoa suojaavien johdannaisten kirjanpitokäytännön vuoksi (vaikutus -0,18 euroa/osake)
- Venäjän investointiohjelmaa nopeutettiin
- 70 % Power-divisioonan vuoden 2011 arvioidusta sähkön tukkumyynnistä suojattu 45 euroon megawattitunnilta ja 40 % vuoden 2012 tukkumyynnistä suojattu 44 euroon megawattitunnilta
- Fortumin hallitus esittää osingoksi 1,00 euroa osaketta kohti

Tunnuslukuja	IV/10	IV/09	2010	2009
Liikevaihto, milj. euroa	1 902	1 563	6 296	5 435
Liikevoitto, milj. euroa	321	522	1 708	1 782
Vertailukelpoinen liikevoitto, milj. euroa	541	570	1 833	1 888
Tulos ennen veroja, milj. euroa	285	505	1 615	1 636
Tulos/osake, euroa	0,26	0,46	1,46	1,48
Liiketoiminnan kassavirta, milj. euroa	221	396	1 437	2 264
Oma pääoma/osake, euroa			9,24	9,04
Korollinen nettovelka (kauden lopussa), milj. euroa			6 826	5 969
Osakkeiden määrä keskimäärin, tuhatta			888 367	888 230

Tunnuslukuja	2010	2009
Sijoitetun pääoman tuotto, %	11,6	12,1
Oman pääoman tuotto, %	15,7	16,0
Nettovelka/käyttökate (EBITDA)	3,0	2,6

Fortumin toimitusjohtaja Tapio Kuula tilinpäätöstiedotteesta:

“Olen tyytyväinen vuoden 2010 tulokseemme. Heat- ja Russia-divisioonat sekä Distribution-liiketoiminta-alue pystyivät kasvattamaan tulostaan edellisvuodesta. Electricity Salesin tulos laski ensimmäisen ja viimeisen neljänneksen aikana pääosin korkeiden tukkuhintojen seurauksena.

Power-divisioonassa kustannukset nousivat, mikä johtui osittain tehonkorotus- ja modernisointiohjelmien jatkumisesta ydinvoimaosakkuusyhtiöissä Ruotsissa.

Sähkönkulutus kasvoi Pohjoismaissa ja Venäjällä vuonna 2010. Teollisuustuotanto Fortumin tärkeimmillä markkina-alueilla on kasvanut selvästi, ja Venäjän talouden elpyminen on jatkunut vakaana.

Venäjällä sähkön tukkumarkkinoiden uudistus eteni Venäjän hallituksen suunnitelmien mukaan. Sähkön tukkumarkkinat vapautuivat kokonaan tammikuussa 2011. Lisäksi Venäjän hallitus hyväksyi vuonna 2011 alkaville pitkän aikavälin kapasiteettimarkkinoille uudet säännöt, jotka koskevat investointivelvoitesopimuksia (CSA – "uusi kapasiteetti") ja investointivelvoitesopimukseen kuulumattoman kapasiteetin huutokauppaa (CCS – "vanha kapasiteetti").

Fortum tarkisti Venäjän investointiohjelmansa aikataulua elpyvän sähkönkysynnän ja kapasiteettimarkkinoiden kehityksen johdosta. Investointiohjelma on nyt tarkoitus saattaa päätökseen vuotta aiemmin kuin alun perin arvioitiin, vuonna 2014. Russia-divisioonasta saatavan voiton arvioidaan kasvavan samaa tahtia kapasiteetin kasvun kanssa.

Fortumin päivitetty strategia julkaistiin syyskuussa. Strategian perustana on yhtiön vahva osaaminen hiilidioksidipäästöttömässä ydin- ja vesivoimatuotannossa ja luonnonvaroja tehokkaasti hyödyntävässä sähkön ja lämmön yhteistuotannossa sekä asiantuntemus kilpailuilla energiamarkkinoilla toimimisesta. Tulevina vuosina Fortum aikoo edelleen hyödyntää vankkaa asemaansa pohjoismaisilla sähkö- ja lämpömarkkinoilla ja luoda samalla vakaata tuloskasvua Venäjällä.

Hiilidioksidipäästöttömien ja energiatehokkaiden ratkaisujen kysynnän kasvu sekä lisääntyvä kulutus nopeasti kasvavilla, vapautuvilla energiamarkkinoilla erityisesti Euroopassa ja Aasiassa tarjoavat myös Fortumille kasvumahdollisuuksia tulevaisuudessa. Euroopan integroituvat sähkömarkkinat ja Fortumin Venäjän liiketoimintojen suhteellisen painoarvon lisääntyminen pienentävät asteittain pohjoismaisen sähkön tukkuhinnan roolia tärkeimpänä Fortumin tulokseen vaikuttavana tekijänä. Fortumin nykyisillä sähkön siirto- ja myyntiliiketoiminnoilla on jatkossakin keskeinen rooli pohjoismaisella markkinalla. Muilla alueilla Fortum näkee houkuttelevampia tulos- ja kasvunäkymiä sähkön- ja lämmöntuotannossa.

Tavoitteenamme taloudellisten tunnuslukujen osalta on saavuttaa sijoitetun pääoman tuotoksi 12 %, oman pääoman tuotoksi 14 % ja nettovelan ja käyttökatteen (EBITDA) suhteeksi n. 3.

Haluan lopuksi esittää kiitokseni koko Fortumin henkilöstölle hyvin tehdystä työstä."

Taloudelliset tulokset

Loka–joulukuu

Konsernin liikevaihto oli 1 902 (1 563) miljoonaa euroa. Konsernin liikevoitto oli yhteensä 321 (522) miljoonaa euroa. Fortumin sähköntuotantoa suojaavien johdannaisten IFRS:n (IAS 39) mukaisella kirjanpitokäytännöllä oli normaalia suurempi vaikutus vuoden 2010 viimeisen neljänneksen liikevoittoon. Korkeat sähkön termiinihinnat laskivat loppuvuodesta 2010 Fortumin liikevoittoa sähköjohdannaisten käypään arvoon arvostamisesta johtuen; vaikutus koko vuoden tulokseen oli -216 miljoonaa euroa. Kirjanpitokäytäntö ei kuitenkaan vaikuttanut vertailukelpoiseen liikevoittoon, joka oli yhteensä 541 (570) miljoonaa euroa. Kirjanpitokäytännöllä ei myöskään ollut vaikutusta Fortumin kassavirtaan.

Kyseisen IFRS:n kirjanpitokäytännön vaikutus Fortumin viimeisen vuosineljänneksen osakekohtaiseen tulokseen oli -0,18 euroa.

Kertaluonteiset erät, käypään arvoon arvostamisen vaikutukset ja ydinjätehuoltorahastoon liittyvä oikaisu olivat vuoden 2010 neljännellä neljänneksellä -220 (-48) miljoonaa euroa. Tästä summasta kertaluonteiset erät olivat 7 (8) miljoonaa euroa.

Liikevaihto divisioonittain

milj. euroa	IV/10	IV/09	2010	2009
Power	752	663	2 702	2 531
Heat	598	458	1 770	1 399
Distribution*	287	227	963	800
Electricity Sales*	529	410	1 798	1 449
Russia	254	197	804	632
Muut	7	17	51	71
Nord Poolissa tehtyjen ostojen ja myyntien netotus	-528	-325	-1 736	-1 095
Eliminoinnit	3	-84	-56	-352
Yhteensä	1 902	1 563	6 296	5 435

* Osa Electricity Solutions and Distribution -divisioonaa

Vertailukelpoinen liikevoitto divisioonittain

milj. euroa	IV/10	IV/09	2010	2009
Power	336	391	1 298	1 454
Heat	122	104	275	231
Distribution*	91	80	307	262
Electricity Sales*	3	11	11	22
Russia	17	8	8	-20
Muut	-28	-24	-66	-61
Yhteensä	541	570	1 833	1 888

* Osa Electricity Solutions and Distribution -divisioonaa

Liikevoitto divisioonittain

milj. euroa	IV/10	IV/09	2010	2009
Power	129	327	1 132	1 363
Heat	124	109	303	252
Distribution*	93	81	321	263
Electricity Sales*	40	37	46	29
Russia	16	8	53	-20
Muut	-81	-40	-147	-105
Yhteensä	321	522	1 708	1 782

* Osa Electricity Solutions and Distribution -divisioonaa

Tammi-joulukuu

Konsernin liikevaihto oli 6 296 (5 435) miljoonaa euroa. Konsernin liikevoitto oli yhteensä 1 708 (1 782) miljoonaa euroa. Johdannaisten käypään arvoon arvostaminen loppuvuoden 2010 korkeilla sähkön termiinihinnoilla pienensi Fortumin liikevoittoa. Vaikutus koko vuoden 2010 tulokseen oli -216 miljoonaa euroa. Kirjanpitokäytäntö ei vaikuttanut Fortumin kassavirtaan tai vertailukelpoiseen liikevoittoon. Vertailukelpoinen liikevoitto oli yhteensä 1 833 (1 888) miljoonaa euroa.

Kertaluonteiset erät, käypään arvoon arvostamisen vaikutukset ja ydinjätehuoltorahastoon liittyvä oikaisu olivat koko tilivuoden osalta -125 (-106) miljoonaa euroa. Kertaluonteisten erien osuus oli 93 (29) miljoonaa euroa. Ne muodostuivat Swedegasin ja Karlskoga Energi & Miljön osakkeiden

myyntivoitoista Ruotsissa sekä Kurgan Generating Companyn, Federal Grid Companyn ja St. Petersburg Sales Companyn osakkeiden myyntivoitoista Venäjällä.

Ruotsin kruunu oli vuonna 2010 keskimäärin 10 % vahvempi euroon nähden kuin vuonna 2009. Ruotsin kruunun vahvistumisella oli noin 103 miljoonan euron positiivinen muuntovaikutus vertailukelpoiseen liikevoittoon. Muuntovaikutus tuntui ennen kaikkea Power-divisioonassa. Vahva Ruotsin kruunu vaikutti negatiivisesti kassavirtaan.

Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten voitoista oli 62 (21) miljoonaa euroa. Parannus johtui ennen kaikkea Hafslund ASA:n osuuden myönteisestä kehityksestä.

Konsernin nettorahoituskulut supistuivat 155 (167) miljoonaan euroon alempien korkokulujen seurauksena. Rahoitusinstrumenttien käyvän arvon muutos oli 12 (-1) miljoonaa euroa.

Tulos ennen veroja oli 1 615 (1 636) miljoonaa euroa.

Kauden verot olivat yhteensä 261 (285) miljoonaa euroa. Tuloslaskelman mukainen veroprosentti oli 16,2 (17,4).

Kauden tulos oli 1 354 (1 351) miljoonaa euroa. Fortumin osakekohtainen tulos oli 1,46 euroa (1,48). Sähköjohdannaisten kirjanpitokäytännöstä aiheutunut vaikutus osakekohtaiseen tulokseen oli -0,18 euroa.

Vähemmistöosuus oli 54 (39) miljoonaa euroa. Se liittyy pääosin Fortum Värme Holding AB:hen, josta Tukholman kaupunki omistaa 50 %.

Liiketoiminnan kassavirta oli yhteensä 1 437 (2 264) miljoonaa euroa. Siihen vaikuttivat valuuttakurssieroista realisoituneet voitot ja tappiot, jotka olivat vuonna 2010 yhteensä -535 (298) miljoonaa euroa. Valuuttakurssieroista syntyneet voitot ja tappiot liittyvät pääasiassa Fortumin ruotsalaisten tytäryhtiöiden lainoja suojaavien valuutanvaihtosopimusten jatkamiseen.

Fortumin taloudelliset tunnusluvut vuodelle 2010 olivat: sijoitetun pääoman tuotto 11,6 % (12,1 %), oman pääoman tuotto 15,7 % (16,0 %) ja nettovelan ja käyttökatteen (EBITDA) suhde 3,0 (2,6 vuoden 2009 lopussa). Nettovelan ja vertailukelpoisen käyttökatteen (EBITDA) suhde oli 2,8.

Markkinatilanne

Pohjoismaat

Vuoden 2010 viimeisellä neljänneksellä sähkön keskimääräinen systeemihinta Nord Poolissa oli 62,1 (36,6) euroa megawattitunnilta (MWh). Suomen ja Ruotsin aluehinnat olivat Nord Poolin systeemihintatasoa korkeammat: 66,5 (40,0) euroa/MWh Suomessa ja 66,6 (40,0) euroa/MWh Ruotsissa. Systeemihinnan sekä Suomen ja Ruotsin aluehintojen ero johtui pääasiassa edullisemmasta tuonnista Saksasta ja Hollannista, mikä auttoi pitämään hinnat alhaalla Etelä-Norjassa ja Tanskassa. Varsinkaan kylmällä säällä siirtokapasiteetti ei riitä Etelä-Norjasta ja Tanskasta Ruotsiin ja Pohjois-Norjaan, sillä siirtoa rajoitetaan tasapainon ylläpitämiseksi Oslon alueella.

Vuonna 2010 sähkön keskimääräinen systeemihinta Nord Poolissa oli 53,0 (35,0) euroa/MWh. Suomen ja Ruotsin aluehinnat olivat Nord Poolin systeemihintatasoa korkeammat: 56,6 (37,0) euroa/MWh Suomessa ja 56,8 (37,0) euroa/MWh Ruotsissa. Systeemihinnan sekä Suomen ja Ruotsin aluehintojen ero liittyi lähinnä ensimmäiseen ja viimeiseen vuosineljännekseen. Ensimmäisellä neljänneksellä korkeammat hinnat Ruotsissa ja Suomessa johtuivat ydinvoiman alhaisemmasta käyttöasteesta Ruotsissa sekä alhaisemmasta siirtokapasiteetista. Viimeisellä neljänneksellä alhainen vesitilanne Ruotsissa ja Norjassa sekä alentunut siirtokapasiteetti vaikuttivat hintoihin.

Vuoden 2010 alussa Pohjoismaiden vesivarastot olivat 7 terawattituntia (TWh) pitkän aikavälin keskiarvoa pienemmät. Vuoden lopussa Pohjoismaiset vesivarastot olivat historiallisen alhaisella tasolla, 29 TWh pitkän aikavälin keskiarvoa pienemmät ja 20 TWh pienemmät kuin vuoden 2009 lopussa.

Alustavien tilastotietojen mukaan Pohjoismaissa kulutettiin sähköä vuoden 2010 viimeisellä neljänneksellä 111 (103) TWh eli noin 8 % edellisvuotta enemmän. Kasvu johtui pääasiassa lisääntyneestä sähkönkulutuksesta teollisuudessa ja tavallista kylmemmästä säästä. Vuonna 2010 Pohjoismaissa kulutettiin sähköä yhteensä noin 396 (378) TWh - noin 5 % enemmän kuin vuonna 2009. Kasvu johtui pääasiassa ensimmäisen ja viimeisen neljänneksen aikana vallinneesta kylmästä säästä sekä teollisuuden lisääntyneestä sähkönkulutuksesta.

Venäjä

Alustavien tilastotietojen mukaan Venäjällä kulutettiin sähköä vuoden 2010 viimeisellä neljänneksellä 277 (271) TWh, mikä on noin 2 % enemmän kuin vastaavalla jaksolla vuotta aiemmin. Vuonna 2010 Venäjällä kulutettiin sähköä noin 1 005 (964) TWh. Kasvu johtui pääasiassa Venäjän talouden elpymisestä ja teollisuustuotannon vilkastumisesta.

OAD Fortum toimii Tjumenin ja Tšeljabinskin alueilla. Öljy- ja kaasuteollisuuden keskittyvällä Tjumenin alueella sähkönkysyntä pysyi suunnilleen samalla tasolla kuin vuotta aiemmin. Taantuma ei vaikuttanut sähkönkysyntään Tjumenin alueella edellisenä vuonna, eikä sähkönkysyntä siten myöskään muuttunut edellisvuodesta. Metalliteollisuuden painottuvalla Tšeljabinskin alueella sähkönkysyntä kasvoi viimeisellä neljänneksellä noin 4 % ja vuonna 2010 noin 9 % edellisvuodesta. Kasvu johtui pääasiassa teollisuuden sähkönkulutuksen elpymisestä.

Keskimääräinen sähkön spot-hinta, kapasiteettihinta pois lukien, nousi hintavyöhykkeellä 1 (Venäjän Euroopan ja Uralin alueilla) 22 % yhteensä 886 (728) ruplaan/MWh vuoden 2010 viimeisellä neljänneksellä.

Tarkemmat markkinatiedot on esitetty taulukoissa katsauksen lopussa.

Fortumin hiilidioksidipäästöt

Ilmastonmuutoksen hillitseminen, hiilidioksidipäästöjen vähentäminen ja energiatehokkuus ovat Fortumille tärkeitä.

Fortumin tavoite EU:ssa on alentaa sähköntuotantonsa hiilidioksidipäästöjen viiden vuoden keskiarvo alle 80 grammaan kilowattitunnilta (g/kWh) vuoteen 2020 mennessä. Viiden vuoden keskiarvo oli vuoden 2010 osalta tavoitetta alhaisempi, 69 g/kWh. Lämmöntuotannossa tavoitteeksi on asetettu päästöjen vähentäminen jokaisessa EU-maassa 10 %:lla vuoden 2006 tasosta vuoteen 2020 mennessä. EU:n ulkopuolella Fortum on sitoutunut lisäämään energiatehokkuutta ja siten vähentämään tuotannon ominaispäästöjä.

Vuonna 2010 noin 66 % (69 %) Fortumin sähköntuotannosta oli hiilidioksidipäästötöntä. Fortumin sähköntuotannosta EU-maissa 86 % (91 %) oli hiilidioksidipäästötöntä.

Fortumin kokonaishiilidioksidipäästöt vuonna 2010 olivat 25,3 (22,0) miljoonaa tonnia (Mt), josta 9,7 (7,7) Mt oli Euroopan päästökauppajärjestelmän (ETS) alaisia päästöjä.

Fortumin kokonaishiilidioksidipäästöt (miljoonaa tonnia, Mt)	IV/10	IV/09	2010	2009
Kokonaispäästöt	7,9	6,6	25,3	22,0
Päästökauppajärjestelmän alaiset päästöt	3,0	2,7	9,7	7,7
Myönnetyt päästöoikeudet	-	-	5,6	5,5
Päästöt Venäjällä	4,4	3,9	14,6	13,8

Fortumin sähköntuotannon hiilidioksidipäästöt (g/kWh)	IV/10	IV/09	2010	2009
Kokonaispäästöt	216	156	189	155
Päästöt EU:ssa	118	60	84	41
Päästöt Venäjällä	541	436	532	493

Divisioonakatsaukset

Power

Power-divisioonaan kuuluvat Fortumin sähköntuotanto, fyysinen tuotannonohjaus ja trading-toiminta sekä asiantuntijapalvelut sähköntuottajille.

milj. euroa	IV/10	IV/09	2010	2009
Liikevaihto	752	663	2 702	2 531
- sähkönmyynti	715	639	2 580	2 413
- muu myynti	37	24	122	118
Liikevoitto	129	327	1 132	1 363
Vertailukelpoinen liikevoitto	336	391	1 298	1 454
Sidottu pääoma (kauden lopussa)			5 806	5 494
Sidotun pääoman tuotto, %			19,5	24,5
Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto, %			22,3	26,4
Investoinnit käyttöomaisuuteen ja bruttoinvestoinnit osakkeisiin	35	33	122	153
Henkilöstön lukumäärä			1 819	1 916

Divisioonan sähköntuotanto vuoden 2010 viimeisellä neljänneksellä oli 12,3 (11,1) TWh Pohjoismaissa. Siitä noin 90 % (96 %) oli hiilidioksidipäästötöntä.

Vuonna 2010 divisioonan sähköntuotanto Pohjoismaissa oli 46,3 (43,7) TWh, josta noin 93 % (97 %) oli hiilidioksidipäästötöntä.

Vuoden 2010 viimeisen neljänneksen aikana divisioonan sähköntuotanto kasvoi Pohjoismaissa 11 % edellisvuoden vastaavaan jaksoon verrattuna. Ydinvoimatuotanto kasvoi edellisvuoteen verrattuna Oskarshamn 3:n ja Forsmark 2:n käyttöongelmista ja Loviisa 2:n pitkästä, suunnitelman mukaisesta vuosihuollosta huolimatta. Lämpövoimatuotannon osuus kasvoi huomattavasti, mikä johtui korkeammista sähkön tukkuhinnoista sekä Meri-Porin voimalaitoksen palautumisesta Fortumin omaan käyttöön.

Vuonna 2010 divisioonan sähköntuotanto Pohjoismaissa oli 2,6 TWh korkeampi kuin vuonna 2009. Erityisesti lämpövoimatuotanto lisääntyi pääasiassa korkeista sähkön tukkuhinnoista ja Meri-Porin vuokrasopimuksen päättymisestä johtuen. Myös ydinvoimatuotanto lisääntyi hieman.

Käytettävyys kahdeksassa Fortumin kymmenestä omistamasta tai osaomistamasta ydinvoimalaitosyksiköstä oli hyvä vuonna 2010. Forsmark 2 selviytyi modernisoituihin venttiileihin liittyvistä ongelmista korvaamalla ne toisenlaisella ratkaisulla: yksikkö on toiminut täydellä kapasiteetilla marraskuun alusta saakka. Oskarshamn 3:lla oli vaikeuksia uusitun turbiinin laakereiden kanssa, mikä aiheutti tuotantohäviöitä joulukuun loppuun asti. Tällä hetkellä yksikköä käytetään noin 1 050 megawatin (MW) teholla, mikä vastaa yksikön tehoa ennen tehonkorotusta. Käytettävyden varmistamiseksi yksikköä aiotaan talvikuukausina käyttää tällä teholla, ja käyttöönottotestaus alkaa uudelleen 1.3.2011. Tämän jälkeen käyttöönottotestaus jatkuu suunnitelmien mukaiseen huoltoseisokkiin, 22.5.2011, saakka.

Sähköntuotanto lähteittäin, TWh	IV/10	IV/09	2010	2009
Vesivoima, Pohjoismaissa	6,0	5,9	22,0	22,1
Ydinvoima, Pohjoismaissa	5,4	5,1	22,0	21,4
Lämpövoima, Pohjoismaissa	0,9	0,1	2,3	0,2
Yhteensä Pohjoismaissa	12,3	11,1	46,3	43,7
Lämpövoima muissa maissa	0,3	0,3	1,1	1,2
Yhteensä	12,6	11,4	47,4	44,9

Myynti Pohjoismaissa, TWh	13,7	12,4	51,5	48,8
joista läpikulkueriä	0,7	1,0	3,2	3,6

Myyntihinta, EUR/MWh	IV/10	IV/09	2010	2009
Sähkön myyntihinta Pohjoismaissa*	51,4	51,5	49,7	49,8

* Power-divisioona Pohjoismaissa, ilman läpikulkueriä.

Vuoden 2010 viimeisellä neljänneksellä Power-divisioonan toteutunut sähkön tukkumyyntihinta Pohjoismaissa oli 51,4 euroa/MWh, eli suunnilleen samalla tasolla kuin vuonna 2009.

Vuonna 2010 divisioonan toteutunut sähkön tukkumyyntihinta Pohjoismaissa oli 49,7 euroa/MWh, eli suunnilleen samalla tasolla kuin vuonna 2009. Selkeästi korkeammat Nord Poolin spot-hinnat kompensoivat matalammat suojaushinnat lähes kokonaan. Kokonaistukkumyyntihinta pysyi vakaana lauhdetuotannon kysyntähuippujen aikana saavuttamien korkeampien hintojen vuoksi.

Vuoden 2010 viimeisellä neljänneksellä Power-divisioonan vertailukelpoinen liikevoitto oli pienempi kuin edellisvuoden vastaavalla jaksolla. Sähköntuotantomuotojen erilainen jakautuminen sekä kustannusten kasvu ydinvoimaosakkuusyhtiöissä Ruotsissa laskivat tulosta.

Vuonna 2010 Power-divisioonan vertailukelpoinen liikevoitto laski. Ruotsin ydinvoimaosakkuusyhtiöissä jatkuneet tehonkorotukset ja modernisointihankkeet, lauhdetuotannon suhteellisen osuuden kasvaminen sekä ydinvoimaan liittyvien varausten kasvu ja Loviisa 3 -hankkeeseen liittyvät kulut kasvattivat kustannuksia vuonna 2010 vuoteen 2009 verrattuna.

Fortum ja Venäjän valtion ydinvoimakonserni ROSATOM allekirjoittivat aiesopimuksen (Memorandum of Understanding) ydinvoimayhteistyöstä marraskuussa 2010. Lisäksi Fortum, ROSATOM ja Bulgarian valtion energiayhtiö NEK allekirjoittivat aiesopimuksen yhteistyöstä Belenen ydinvoimalaitoksen kehittämisestä Bulgariassa. ROSATOMin ja NEKin kanssa tehdyn sopimuksen mukaan Fortum pyrkii osallistumaan ydinvoiman kehittämiseen Bulgariassa tarjoamalla ydinvoimateknologian ja turvallisuuden asiantuntijapalveluita Belenen hankkeeseen. Teknologiapalveluihin liittyen Fortum on varannut mahdollisuuden hankkia 1 %:n osakkuuden perustettavasta projektiyhtiöstä, josta tulee Beleneen rakennettavan ydinvoimalaitoksen ja sen aikanaan tuottaman sähkön omistaja.

Fortum päätti lakkauttaa Meri-Porin hiilidioksidin talteenotto- ja varastointiprojektin, jota se on kehittänyt yhdessä Teollisuuden Voiman (TVO) kanssa yhtiöiden yhteisesti omistamassa Meri-Porin voimalaitoksessa. Aiemmin myös TVO päätti vetäytyä projektista.

Fortum valmistelee osallistumista Ranskan vesivoimakonsessioiden eli käyttöoikeussopimusten tarjouskilpailuihin, joiden odotetaan käynnistyvän virallisesti vuonna 2011. Euroopan unionin linjausten mukaisesti Ranska uusii vesivoimakonsessiot maassa avoimen tarjouskilpailun kautta. Ranskan hallitus aloittaa kymmenen konsession ensimmäisen osuuden tarjousprosessin vuosina 2011–2015. Konsessiot vastaavat kaikkiaan 5 300 MW:n kapasiteettia.

Vuoden 2010 lopussa Power-divisioonan sähköntuotannon kokonaiskapasiteetti oli 9 728 (9 709) MW, josta Pohjoismaissa sijaitsi 9 588 (9 569) MW. Vesivoimantuotannon kapasiteetti Pohjoismaissa oli 4 684 (4 666) MW, ydinvoimantuotannon kapasiteetti 3 217 (3 212) MW ja lauhdekapasiteetti 1 687 (1 691) MW.

Heat

Heat-divisioona sisältää sähkön ja lämmön yhteistuotannon (CHP), kaukolämpötoiminnan sekä yritysten lämpöratkaisut Pohjoismaissa ja Itämeren alueella.

milj. euroa	IV/10	IV/09	2010	2009
Liikevaihto	598	458	1 770	1 399
- lämmönmyynti	428	341	1 269	1 055
- sähkönmyynti	129	84	368	224
- muu myynti	41	33	133	120
Liikevoitto	124	109	303	252
Vertailukelpoinen liikevoitto	122	104	275	231
Sidottu pääoma (kauden lopussa)			4 182	3 787
Sidotun pääoman tuotto, %			8,4	7,9
Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto, %			7,7	7,3
Investoinnit käyttöomaisuuteen ja bruttoinvestoinnit osakkeisiin	117	101	305	359
Henkilöstön lukumäärä			2 394	2 552

Lämmönmyynti vuoden 2010 viimeisen neljänneksen aikana oli yhteensä 8,8 (7,8) TWh ja se tuotettiin pääasiassa Pohjoismaissa. Samana aikana sähkönmyynti oli yhteensä 2,2 (1,6) TWh. Kasvu johtui pääasiassa uudesta CHP-kapasiteetista ja kylmästä säästä.

Vuonna 2010 lämmönmyynti oli 26,1 (22,9) TWh, ja se tuotettiin pääasiassa Pohjoismaissa. Samana aikana sähkönmyynti oli yhteensä 6,5 (4,4) TWh. Kasvaneet volyymit johtuivat talvikauden kylmästä säästä, lisääntyneestä teollisuusmyynnistä ja uudesta CHP-kapasiteetista Suomessa ja Virossa.

Divisioonan vuoden viimeisen neljänneksen vertailukelpoinen liikevoitto parani edellisvuoden vastaavaan jaksoon verrattuna ja oli yhteensä 122 (104) miljoonaa euroa. Kasvu johtui pääasiassa sähkön tukkuhinnan ja tuotantovolyymien kohoamisesta sekä Ruotsin kruunun vahvistumisesta.

Divisioonan vertailukelpoinen liikevoitto vuonna 2010 oli 275 (231) miljoonaa euroa. Kasvu johtui pääasiassa tuotantovolyymien ja sähkön tukkuhinnan kohoamisesta. Polttoainekulut olivat edellistä vuotta suuremmat. Ruotsissa kruunun vahvistuminen tasoitti talvikauden huippukuormituksen negatiivista vaikutusta tuotantokustannuksiin.

Vuoden 2010 viimeisen neljänneksen aikana kaupallinen käyttö aloitettiin kahdessa uudessa CHP-laitoksessa: Puolan Czeŝochowassa ja Viron Pärnussa. Fortum aloitti myös työt uuden jätettä hyödyntävän CHP-laitoksen rakentamiseksi Liettuan Klaipedassa sekä uuden niin ikään jätettä

polttoaineenaan käyttävän CHP-laitoksen rakentamiseksi Bristaan Tukholman lähelle. Saman neljänneksen aikana Heat allekirjoitti sopimuksen kahden sähkö- ja lämpöyhtiön ostamisesta Puolassa. Yhtiöt myytiin osana maan sähkö- ja lämpösektorin yksityistämistä. Lisäksi allekirjoitettiin sopimus, jonka mukaan Fortum myy Tukholman alueen ulkopuolella sijaitsevat kaukolämpöliiketoimintonsa Macquarieren hallinnoimille rahastoille. Vuoden aikana divisioona myi noin 30 pienempää lämmöntuotantolaitosta. Uudelleenorganisoinnit tukevat Fortumin päivitettyä strategiaa, jossa CHP-tuotannolla on keskeinen rooli.

Ruotsin kilpailuviranomainen (Konkurrensverket, KKV) ilmoitti marraskuussa 2010 luopuvansa Fortumin markkina-asemaa ja kaukolämmön hinnoittelua Tukholman alueella koskevasta tutkinnasta. Tutkinnan päätteeksi viranomainen totesi, että kaukolämmön hinnat Tukholman alueella ovat reaalisesti laskeneet 1,5 % vuosina 2005–2010.

Suomessa lämmöntuotannon polttoaineverotus sekä sähkövero kiristyivät huomattavasti tammikuun alusta 2011. Veronkiristykset tulevat heijastumaan vastaavasti lämmön ja sähkön vähittäishintoihin.

Lämmönmyynti maittain, TWh	IV/10	IV/09	2010	2009
Suomi	3,1	2,7	9,6	8,0
Ruotsi	3,7	3,2	10,9	9,8
Puola	1,4	1,4	4,0	3,7
Muut maat	0,6	0,5	1,6	1,4
Yhteensä	8,8	7,8	26,1	22,9

Sähkönmyynti, TWh	IV/10	IV/09	2010	2009
Yhteensä	2,2	1,6	6,5	4,4

Vuoden 2010 lopussa Heat-divisioonan sähköntuotantokapasiteetti oli 1 600 (1 446) MW, josta 1 478 (1 412) MW sijaitsi Pohjoismaissa. Heat-divisioonan lämmöntuotantokapasiteetti oli 10 448 (10 284) MW, josta 8 488 (8 414) MW sijaitsi Pohjoismaissa.

Electricity Solutions and Distribution

Divisioona vastaa Fortumin sähkön vähittäismyynnistä sekä sähkönsiirrosta, ja se koostuu kahdesta liiketoiminta-alueesta: Distribution ja Electricity Sales.

Distribution

Fortum omistaa ja käyttää jakelu- ja alueverkkoja sekä siirtää sähköä kaikkiaan noin 1,6 miljoonalle asiakkaalle Ruotsissa, Suomessa, Norjassa ja Virossa.

Milj. euroa	IV/10	IV/09	2010	2009
Myynti	287	227	963	800
- jakeluverkot	240	192	820	685
- alueverkot	24	21	92	75
- muu myynti	23	14	51	40
Liikevoitto	93	81	321	263
Vertailukelpoinen liikevoitto	91	80	307	262
Sidottu pääoma (kauden lopussa)			3 683	3 299
Sidotun pääoman tuotto, %			9,7	8,7
Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto, %			9,3	8,6
Bruttoinvestoinnit	86	63	213	193
Henkilöstö			962	1 088

Vuoden 2010 viimeisellä neljänneksellä jakelu- ja alueverkkosiirron kokonaismäärät olivat 8,3 (7,5) TWh ja 4,7 (4,4) TWh.

Vuonna 2010 alueverkkosiirron määrä oli yhteensä 14,8 (13,6) TWh Ruotsissa ja 2,8 (2,8) TWh Suomessa.

Distribution-liiketoiminta-alueen vertailukelpoinen liikevoitto oli viimeisellä neljänneksellä 91 miljoonaa euroa eli 11 miljoonaa euroa parempi kuin vastaavalla jaksolla vuotta aiemmin. Pääsyyinä kasvuun oli kylmän sään takia lisääntynyt myynti. Tätä tasoitti osittain korkeammat muuttuvat kustannukset sekä ylläpito- ja korjauskulut. Vahvistunut Ruotsin kruunu kasvatti vertailukelpoista liikevoittoa noin 5 miljoonalla eurolla viimeisellä neljänneksellä.

Vuonna 2010 liiketoiminta-alueen vertailukelpoinen liikevoitto oli 307 (262) miljoonaa euroa. Siihen vaikutti eniten kasvanut myynti, jota kuitenkin tasoitti korkeammat muuttuvat kustannukset sekä ylläpito- ja korjauskustannukset. Lisäksi vahvistunut Ruotsin kruunu kasvatti vertailukelpoista liikevoittoa noin 20 miljoonalla eurolla.

Suomessa sähköverkkosiirtoasiakkaiden automaattisen mittarinluennan pilottivaihe käynnistyi lokakuussa 2010. Automaattisesta mittarinluennasta on asiakkaille useita etuja, kuten aiempaa paremmat mahdollisuudet sähkönkulutuksen hallintaan ja ymmärtämiseen. Suomen uusi sähkömittausvaatimuksia koskeva lainsäädäntö astuu voimaan 1.1.2014.

Ruotsin uusi sähkönsiirtohintojen sääntelymalli astuu voimaan vuonna 2012. Uutta mallia työstetään edelleen, ja sen parametreja määritellään parhaillaan. Suomessa on aloitettu kolmannen valvontajakson (2012–2015) valmistelu. Lopullisia päätöksiä Suomen sääntelymallista odotetaan sääntelyviranomaiselta marraskuussa 2011.

Distribution tehostaa toimintaansa kehittämällä automaatiota ja keskittymällä ydinliiketoimintaansa. Tämän vuoksi osa kenttätoiminnoista ulkoistettiin viimeisen vuosineljänneksen aikana.

Sähkönsiirto jakeluverkoissa, TWh	IV/10	IV/09	2010	2009
Ruotsi	4,5	3,9	15,2	14,0
Suomi	3,0	2,8	10,0	9,4
Norja	0,7	0,7	2,5	2,3
Viro	0,1	0,1	0,2	0,2
Yhteensä	8,3	7,5	27,9	25,9

Sähkönjakeluasiakkaiden lukumäärä alueittain, tuhatta	31.12.2010	31.12.2009
Ruotsi	893	882
Suomi	620	611
Muut maat	124	123
Yhteensä	1 637	1 616

Electricity Sales

Electricity Sales -liiketoiminta-alue vastaa sähkön vähittäismyynnistä 1,2 miljoonalle kotitalous- ja yritysasiakkaalle sekä muille sähkön vähittäismyyjille Ruotsissa, Suomessa ja Norjassa. Electricity Sales ostaa sähkönsä pohjoismaisesta sähköpörssistä.

Milj. euroa	IV/10	IV/09	2010	2009
Myynti	529	410	1 798	1 449
- sähkönmyynti	524	400	1 778	1 417
- muu myynti	5	10	20	32
Liikevoitto	40	37	46	29
Vertailukelpoinen liikevoitto	3	11	11	22
Sidottu pääoma (kauden lopussa)			210	125
Sidotun pääoman tuotto, %			38,4	28,9
Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto, %			9,3	18,6
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen	0	0	0	1
Henkilöstö			525	611

Vuoden 2010 viimeisellä neljänneksellä liiketoiminta-alueen sähkönmyynti oli yhteensä 8,1 (8,3) TWh. Vuonna 2010 sähkönmyynti oli yhteensä 29,8 (30,0) TWh. Kannattamattoman yritysasiakassegmentin uudelleenjärjestelyt käynnistyivät helmikuussa 2010 ja vaikuttavat Electricity Sales -liiketoiminta-alueen myyntivolyymeihin vuoden 2010 viimeisestä neljänneksestä eteenpäin.

Electricity Salesin vertailukelpoinen liikevoitto laski viimeisellä neljänneksellä ja oli yhteensä 3 (11) miljoonaa euroa. Viimeisen neljänneksen normaalia kylmemmät sääolosuhteet ja alhainen vesitilanne nostivat tukkumarkkinoiden spot-hintoja merkittävästi, mikä oli pääsyy pienentyneisiin myyntikatteisiin. Ensimmäisen vuosineljänneksen hintapiikkien ohella tämä alensi koko vuoden 2010 vertailukelpoista liikevoittoa, joka oli yhteensä 11 (22) miljoonaa euroa.

Russia

Russia-divisioona koostuu sähkön ja lämmön tuotannosta ja myynnistä Venäjällä. Se sisältää OAO Fortumin ja Fortumin hieman yli 25 prosentin omistusosuuden TGC-1:ssä. TGC-1 on osakkuusyhtiö, joka raportoidaan pääomaosuusmenetelmän mukaisesti.

Milj. euroa	IV/10	IV/09	2010	2009
Myynti	254	197	804	632
- sähkönmyynti	150	109	505	390
- lämmönmyynti	98	76	287	219
- muu myynti	6	12	12	23
EBITDA	39	28	139	55
Liikevoitto	16	8	53	-20
Vertailukelpoinen liikevoitto	17	8	8	-20
Sidottu pääoma (kauden lopussa)			2 817	2 260
Sidotun pääoman tuotto, %			2,4	0,0
Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto, %			0,7	0,0
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen	257	98	599	218
Henkilöstö			4 294	4 855

OAO Fortum toimii Uralin kehittyneillä teollisuusalueilla ja Länsi-Siperian öljyntuotantoalueilla.

Russia-divisioonan sähkönmyynti vuoden 2010 viimeisellä neljänneksellä oli 4,9 (5,3) TWh. Samana aikana lämmönmyynti oli yhteensä 9,0 (8,9) TWh. Koko vuoden 2010 sähkönmyynti oli 18,7 TWh (19,5 TWh) ja lämmönmyynti 26,8 TWh (25,6 TWh).

Vuonna 2010 OAO Fortum myi 61 % sähköntuotannostaan vapautetulla sähköhinnalla.

OAO Fortumin keskeiset sähkön, kapasiteetin ja kaasun hinnat	IV/10	IV/09	Muutos	2010	2009	Muutos
Sähkön spot-hinta (markkinahinta), Uralin alue, RUB/MWh	817	693	124	835	633	202
OAO Fortumin keskimääräinen säännelty sähkön hinta, RUB/MWh	613	536	77	614	533	81
Keskimääräinen säännelty kapasiteettihinta, tRUB/MW/kk	167	186	-19	169	187	-18
Keskimääräinen kaasun säännelty hinta Uralin alueella, RUB/1000 m ³	2 221	1 937	284	2 221	1 781	440

Divisioonan vertailukelpoinen liikevoitto oli 17 (8) miljoonaa euroa vuoden 2010 viimeisellä neljänneksellä. Kasvu johtui lähinnä korkeammista sähkön tukkumarkkinahinnoista ja OAO Fortumin tehokkuuden parannusohjelmasta.

Divisioonan vertailukelpoinen liikevoitto vuonna 2010 oli 8 (-20) miljoonaa euroa. Kasvu johtui lähinnä korkeammista sähkön tukkumarkkinahinnoista ja OAO Fortumin tehokkuuden parannusohjelmasta, joka eteni hyvin.

OAO Fortumin liiketoiminta on tyypillisesti hyvin kausiluonteista: sen tulos on yleensä vahvin vuoden ensimmäisellä ja viimeisellä neljänneksellä.

Venäjällä sähkön tukkumarkkinoiden uudistus etenee. Tammikuun 2010 alusta lähtien 60 % Venäjän kaikesta sähköntuotannosta on myyty kilpailuilla markkinoilla. Osuus nousi 80 %:iin heinäkuun 2010 alussa. Sähkön tukkumarkkinat ovat vapautuneet kokonaan vuoden 2011 alusta.

Venäjän hallitus on hyväksynyt vuoden 2011 alusta käynnistyvien pitkän aikavälin kapasiteettimarkkinoiden säännöt. Vuoden 2007 jälkeen investointivelvoitesopimusten (CSA - "uusi kapasiteetti") perusteella rakennetulle tuotantokapasiteetille maksetaan takuuhintaa 10 vuoden ajan. Takuuhinnat on määriteltävä riittävän investointituoton varmistamiseksi. Kapasiteettimaksut hallituksen investointivelvoitesopimuksiin kuulumattomalle kapasiteetille määräytyvät huutokaupalla (CCS - "vanha kapasiteetti"). Joulukuussa 2010 pidettiin ensimmäinen uusien sääntöjen mukainen pitkän aikavälin kapasiteettimarkkinoiden huutokauppa.

OAO Fortumin uusi kapasiteetti (CSA) tulee valmistuttuaan olemaan tärkeä tekijä vakaalle tulokasvulle Venäjällä, sillä tuotantovolyymien kasvu tuo lisää myyntituloja ja uudelle tuotantokapasiteetille maksetaan huomattavasti korkeampia kapasiteettimaksuja kuin vanhalle kapasiteetille. Uuden kapasiteetin kapasiteettitulot ovat noin 3-4 kertaa korkeampia kuin vanhalle kapasiteetille keskimäärin. Investointivelvoitesopimukseen kuulumattoman vanhan kapasiteetin (CCS) keskihinta tulee olemaan noin 165 000 ruplaa/MW/kuukausi OAO Fortumille.

Fortum on nopeuttanut OAO Fortumin 2 300 MW:n investointiohjelmia talouskriisin jälkeisen kysynnän elpymisen ja Venäjän kapasiteettimarkkinoiden kehittymisen johdosta. Viimeiset uudet yksiköt on tarkoitus ottaa käyttöön vuonna 2014. Investointiohjelman loppuosan arvo joulukuun lopun 2010 valuuttakursseilla laskettuna on arviolta 1,5 miljardia euroa tammikuusta 2011 eteenpäin.

Joulukuussa 2010 vihittiin käyttöön uusi yksikkö Fortumin Tyumen CHP-1 -voimalaitoksella Länsi-Siperian Tjumenissa. Yksikkö on ensimmäinen Fortumin laajan investointiohjelman uusista yksiköistä Venäjällä. Ensimmäisen yksikön odotetaan olevan kaupallisessa käytössä vuoden 2011 alkupuoliskolla ja seuraavien kahden yksikön vuoden 2011 keskivaiheilla.

OAQ Fortumin tehokkuuden parannusohjelma etenee suunnitelmien mukaisesti. Tehostamisvaikutusten odotetaan olevan noin 100 miljoonaa euroa vuonna 2011 verrattuna vuoteen 2008, jolloin yhtiö hankittiin.

Vuoden 2010 lopussa Russia-divisioonan sähköntuotannon kokonaiskapasiteetti oli 2 785 (2 785) MW. Vuoden lopussa divisioonan lämmöntuotannon kokonaiskapasiteetti oli 13 796 (13 796) MW.

Investoinnit käyttöomaisuuteen ja osakkeisiin sekä käyttöomaisuuden ja osakkeiden myynnit

Vuonna 2010 investoinnit käyttöomaisuuteen ja osakkeisiin olivat 1 249 (929) miljoonaa euroa. Investoinnit ilman yritysostoja olivat 1 222 (862) miljoonaa euroa.

Fortum suunnittelee ottavansa käyttöön uutta sähkön- ja lämmöntuotantokapasiteettia ja suorittavansa perusparannuksia olemassa oleviin laitoksiin seuraavasti:

	Tyyppi	Sähkökapasiteetti MW	Lämpö- kapasiteetti, MW	Toimitus alkaa*
Heat				
Klaipeda, Liettua	Jäte (CHP)	20	60	2012
Power				
Vesivoimalaitosten perusparannus	Vesivoima	10-20		2011
Russia				
Tyumen 1	Kaasu (CCGT)	231		2011 alkupuoliskolla
Tobolsk	Kaasu (STPP)	200		2011 keskivaiheilla
Tšeljabinsk 3	Kaasu (CCGT)	226		2011 keskivaiheilla
Njagan 1	Kaasu (CCGT)	418		2012
Njagan 2	Kaasu (CCGT)	418		2012

*Kaupallisen käytön aloitus, jota edeltää esimerkiksi testikäytöt ja lupamenettelyt.

Power

Fortum ilmoitti elokuussa 2010 hankkivansa 40 %:n osuuden Blaikenin tuulivoimahankkeesta Ruotsissa. Ruotsalainen energiayhtiö Skellefteå Kraft omistaa loput 60 %:a osakkeista. Fortumin ja Skellefteå Kraftin yhteisyrittäjä, Blaiken Vind AB, suunnittelee tuulipuiston rakentamista Blaikenin alueelle Pohjois-Ruotsiin. Tuulipuiston 100 tuulivoimalan kokonaisteho on 250 MW, ja sen arvioitu vuosituotanto on 600–720 gigawattituntia (GWh). Suunnitelman mukaan tuulipuisto rakennetaan vaiheittain. Rakennustyö alkaa vuonna 2011, ja puiston odotetaan valmistuvan vuonna 2015. Fortumin osuus hankkeen kokonaisinvestoinnista on enintään 160 miljoonaa euroa.

Suomen hallitus antoi kielteisen periaatepäätöksen Fortumin hakemukselle uuden ydinvoimalaitosyksikön, Loviisa 3:n, rakentamisesta. Fortum on myös noin 25 %:n osuudella vähemmistöosakas Teollisuuden Voimassa eli TVO:ssa, jonka periaatepäätöshakemuksen neljännen ydinvoimalaitoksen rakentamisesta Eurajoen Olkiluotoon hallitus hyväksyi ja eduskunta ratifioi. Fortum on mukana hankkeen kehitystyössä.

Fortum osallistuu TVO-omistusosuutensa kautta Olkiluoto 3:n 1 600 MW:n ydinvoimalaitosyksikön rakentamiseen Suomessa. Olkiluoto 3:n TVO:lle toimittava AREVA-Siemens raportoi, että suurin osa töistä saataisiin päätökseen vuonna 2012. Toimittaja antoi ymmärtää, että laitoksen käyttöönotto kestää kahdeksan kuukautta, mikä tarkoittaa että laitoksen säännöllinen käyttö alkaa vuoden 2013 toisella puoliskolla.

Syyskuussa 2010 Fortum myi osuutensa tuulivoiman tuotantoyhtiö Hyötytuuli Oy:stä.

Heat

Tammikuussa 2010 Fortum osti Nokialla sijaitsevan CHP-laitoksen. Voimalaitoksen lämmöntuotantokapasiteetti on noin 85 MW ja sähköntuotantokapasiteetti noin 70 MW.

Helmikuussa 2010 Fortum päätti investoida uuteen jätettä hyödyntävään CHP-laitokseen Liettuan Klaipedassa. Investoinnin arvo on noin 140 miljoonaa euroa. Voimalaitoksen suunnitellaan olevan kaupallisessa käytössä vuoden 2012 loppuun mennessä. Voimalaitos käyttää polttoaineenaan yhdyskunta- ja teollisuusjätettä sekä biomassaa. Laitoksen suunniteltu lämmöntuotantokapasiteetti on noin 60 MW ja sähköntuotantokapasiteetti noin 20 MW.

Fortumin omistamien ruotsalaisen kaasunsiirtoyhtiö Swedegas AB:n osakkeiden myynti saatettiin päätökseen helmikuussa. Myyntivoitto sisältyi ensimmäisen neljänneksen kertaluonteisiin eriin.

Syyskuussa 2010 Fortum vihki käyttöön uuden CHP-laitoksen Czeŝochowan kaupungissa Puolassa. Voimalaitoksen kaupallinen käyttö alkoi viimeisellä neljänneksellä. Voimalaitos käyttää polttoaineenaan biomassaa (noin 25 %) ja hiiltä. Investoinnin arvo oli noin 135 miljoonaa euroa. Czeŝochowan uuden CHP-laitoksen lämmöntuotantokapasiteetti on 120 MW ja sähköntuotantokapasiteetti 64 MW.

Myös Fortumin uusi biopolttoainetta käyttävä CHP-voimalaitos Viron Pärnussa liitettiin verkkoon syyskuussa 2010. Voimalaitoksen kaupallinen käyttö alkoi vuoden viimeisellä neljänneksellä. Investoinnin arvo oli noin 80 miljoonaa euroa. Biomassaa ja turvetta polttoaineenaan käyttävän voimalaitoksen lämmöntuotantokapasiteetti on 50 MW ja sähköntuotantokapasiteetti 24 MW.

Lokakuussa Fortum alkoi rakentaa uutta jätteenpolttoyksikköä Bristan CHP-laitoksellaan Ruotsissa; yksikkö tulee olemaan osa Tukholman alueen kaukolämpöjärjestelmää. Investoinnin arvo on noin 200 miljoonaa euroa, ja uuden tuotantoyksikön odotetaan valmistuvan vuonna 2013. Laitoksen suunniteltu lämmöntuotantokapasiteetti on noin 60 MW ja sähköntuotantokapasiteetti noin 20 MW. Osakkaana laitoksessa on Sollentunan kunnallinen energiayhtiö Sollentuna Energi.

Marraskuussa Fortum allekirjoitti sopimuksen kahden sähkö- ja lämpöyhtiön ostamisesta Puolan valtiolta. Yhtiöt myytiin osana sähkö- ja lämpösektorin yksityistämistä Puolassa. Yrityskauppa kasvattaa merkittävästi Fortumin sähköntuotantokapasiteettia Puolassa. Investointi on suuruudeltaan noin 21 miljoonaa euroa. Yrityskauppa saatettiin päätökseen vuoden lopun jälkeen, 3.1.2011.

Fortum ja Macquarien hallinnoimat rahastot allekirjoittivat joulukuussa sopimuksen, jonka mukaan Fortum myy Tukholman alueen ulkopuolella sijaitsevat kaukolämpöliiketoimintansa ja lämmöntuotantolaitoksensa Macquarielle. Kauppahinta on noin 200 miljoonaa euroa. Fortum odottaa saattavansa myynnin päätökseen vuoden 2011 ensimmäisen neljänneksen aikana.

Joulukuussa Fortum, Naantalin, Raision ja Kaarinan kaupungit sekä Turku Energia allekirjoittivat aiesopimuksen Turun seudun energiantuotannon keskittämisestä yhteen yhteisomistuksessa olevaan tuotantoyhtiöön, Turun Seudun Maakaasu ja Energiantuotanto Oy:hyn (TSME). Fortum tarjoaa energiantuotantopalveluja TSME:lle. Tuotettu kaukolämpö myydään Turku Energialle, höyry Fortumille ja sähkö TSME:n osakkaille. Fortum omistaa 50,5 % TSME:stä.

Fortum on lisäksi myynyt noin 30 pientä lämpövoimalaitosta vuoden 2010 aikana: myynneillä on vähäinen vaikutus tulokseen.

Investoinnit ja myynnit o tukevat Fortumin päivitettyä strategiaa, jossa CHP-tuotannolla on keskeinen rooli.

Distribution

Helmikuun alussa 2010 Fortum myi 49 %:n osuutensa Karlskoga Energi & Miljössä Ruotsissa Karlskogan kunnalle noin 42 miljoonalla eurolla. Myyntivoitto sisältyi ensimmäisen neljänneksen kertaluonteisiin eriin.

Russia

Joulukuussa 2010 vihittiin käyttöön uusi yksikkö Fortumin Tyumen CHP-1 –voimalaitoksella Länsi-Siperian Tjumenissa. Uusi yksikkö on ensimmäinen Fortumin laajan investointiohjelman seitsemästä yksiköstä Venäjällä; sen kaupallisen käytön arvioidaan alkavan vuoden 2011 ensimmäisellä puoliskolla.

Fortum myi osakkeensa Federal Grid Companyssa (Fortumin omistusosuus oli 0,119 %) ja Kurgan Generating Companyssa (49 % äänioikeuksista) Venäjällä vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä. Myyntivoitot sisältyivät ensimmäisen neljänneksen kertaluonteisiin eriin.

Fortum myi noin 31 %:n omistusosuutensa Saint-Petersburg Sale Company (JSC SSC) - osakeyhtiöstä venäläiselle INTER RAO UES -yhtiölle. Myyntivoitto sisältyi divisioonan kolmannen neljänneksen kertaluonteisiin eriin.

Muut

Norjalainen sähkö- ja lämpöyhtiö Hafslund ASA, josta Fortum omistaa 34,1 %, ilmoitti joulukuussa 2010 myyneensä täysin omistamansa tytäryhtiön Hafslund Fibernett AS:n koko osakekannan 1 477 miljoonalla Norjan kruunulla (noin 188 milj. eurolla). Hafslund kirjaa kaupasta 900 miljoonan Norjan kruunun myyntivoiton (noin 114 milj. euroa). Fortum kirjaa noin 40 miljoonan euron myyntivoiton, eli noin 0,04 euroa osaketta kohti. Voitto kirjataan vuoden 2011 ensimmäisen neljänneksen tulokseen osakkuusyhtiön tuloksesta.

Rahoitus

Nettovelka kasvoi viimeisen neljänneksen aikana 218 miljoonalla eurolla 6 826 miljoonaan euroon (5 969 miljoonaa euroa vuoden 2009 lopussa). Nettovelkaa kasvattivat vuoden aikana pääasiassa vahvempi Ruotsin kruunu ja konsernin kruunovelkojen muuntovaikutus.

Likvidit varat vähenivät 424 miljoonalla eurolla 980 miljoonasta eurosta 556 miljoonaan euroon (890 miljoonaa vuoden 2009 lopussa). Likvideihin varoihin kuuluvat OAO Fortumin käteisvarat ja pankkitalletukset, noin 348 miljoonaa euroa (632 miljoonaa euroa vuoden 2009 lopussa). Likvidien varojen lisäksi Fortumilla oli käytettävissään noin 2,9 miljardia euroa nostamattomia valmiusluottoja.

Konsernin nettorahoituskulut olivat 155 (167) miljoonaa euroa. Kulujen pieneneminen johtui pääasiassa korkojen alenemisesta vuonna 2010 edellisvuoteen verrattuna. Nettorahoituskuluihin on kirjattu johdannaisten käyvän arvon muutoksia 12 (-1) miljoonaa euroa. Nettovelan ja käyttökatteen (EBITDA) suhde vuonna 2010 oli 3,0 (2,6 vuoden 2009 lopussa).

Moody'sin ja Standard & Poor'sin Fortumille antamat pitkän aikavälin luottoluokitukset olivat A2 (vakaat näkymät) ja A (vakaat näkymät).

Osakkeet ja osakepääoma

Vuonna 2010 Fortum Oyj:n osakkeiden vaihto NASDAQ OMX Helsinki -pörssissä oli yhteensä 493,4 (580,9) miljoonaa osaketta, arvoltaan 9 399 miljoonaa euroa. Fortumin markkina-arvo vuoden 2010 viimeisen pörssipäivän päätöskurssin mukaan laskettuna oli 20 015 miljoonaa euroa. Vuoden korkein noteeraus Fortum Oyj:n osakkeille NASDAQ OMX Helsinki -pörssissä oli 22,69 euroa ja alin 17,18 euroa. Osakkeen vaihdolla painotettu keskimurssi oli 19,05 euroa. Vuoden 2010 viimeisen pörssipäivän päätöskurssi oli 22,53 (18,97) euroa.

NASDAQ OMX Helsinki -pörssin lisäksi Fortumin osakkeita vaihdettiin useilla vaihtoehtoisilla markkinapaikoilla (esimerkiksi Chi-X Europessa, BATS:issä ja Turquoiseissa). Vuonna 2010 Fortum Oyj:n osakkeiden vaihto vaihtoehtoisilla markkinapaikoilla oli yhteensä 199,4 miljoonaa osaketta, mikä on noin 29 % vaihdettujen osakkeiden kokonaismäärästä.

Vuoden 2010 lopussa Fortum Oyj:n osakepääoma oli 3 046 185 953 euroa ja rekisteröityjen osakkeiden kokonaismäärä 888 367 045. Fortum Oyj ei omistanut omia osakkeitaan.

Suomen valtion omistusosuus Fortumista oli 50,8 % vuoden 2010 lopussa. Hallintarekisteröityjen ja suorien ulkomaisten osakkeenomistajien osuus oli 30,2 %.

Fortumin hallituksella ei ole yhtiökokouksen myöntämiä käyttämättömiä valtuuksia vaihtovelkakirjojen tai optiolainojen liikkeeseen laskemiseksi tai uusien osakkeiden liikkeeseen laskemiseksi.

Konsernin henkilöstö

Vuoden 2010 lopussa henkilöstömäärä oli 10 585 (11 613 vuoden 2009 lopussa).

Tutkimus ja kehitys

Kestävät ratkaisut ovat keskeinen osa Fortumin strategiaa, ja Fortumin tutkimus- ja kehitystoiminta tekee ympäristömyönteisistä energiaratkaisuista mahdollisia.

Ydinvoiman tutkimus ja kehitys on suurin ja arvokkain osa Fortumin tutkimus- ja tuotekehitystoimintaa. Vuoden 2010 tärkeitä saavutuksia olivat muun muassa ydinpolttoaineen korkeampi palama ja reaktorin paineastian lisensointi Loviisan voimalaitoksella.

Muita tärkeitä tutkimus- ja kehitystyön teemoja vuonna 2010 olivat CHP:n kehittäminen, hiilidioksidin talteenotto ja varastointi (CCS) sekä kestävät kaupungit. Fortum jatkoi pyrolyysitekniikan kehitystyötä yhteistyössä Metson, UPM:n sekä VTT:n kanssa. Pyrolyysissä syntyvällä bioöljyllä voidaan korvata raskasta polttoöljyä ja vähentää näin merkittävästi hiilidioksidipäästöjä. Lisäksi Värtanin voimalaitoksella Tukholmassa tehtiin uusia polttoainekokeiluja, joissa käytettiin murskattuja oliivinkiviä polttoaineena.

Fortum on useiden vuosien ajan tehnyt merkittävää tutkimus- ja kehitystyötä, jossa selvitetään suurille kivihiili- ja maakaasukombilauhdelaitoksille soveltuvia hiilidioksidin talteenotto- ja varastointiteknologioita. Nämä teknologiat liittyvät varastointiratkaisuihin, jotka parantavat öljynsaantoa öljylähteistä. Vuonna 2010 tutkimuksen painopiste muutettiin suuriin CHP-laitoksiin soveltuviin menetelmiin.

Vuoden aikana Fortum kehitti aktiivisesti useissa projekteissa kestävään kaupunkiasumiseen liittyviä ratkaisuja. Fortum, ABB ja Kungliga Tekniska Högskolan saivat Ruotsin energiaviranomaiselta ja Vinnovalta rahoituksen (13,4 miljoonaa kruunua) esiselvitykseen, jonka tarkoituksena on suunnitella sekä asentaa älykäs ja joustava sähköverkko suuressa mittakaavassa Norra Djurgårdsstadenin asuinalueelle Tukholmaan.

Syyskuussa 2010 Fortum ja Aalto-yliopisto sopivat laaja-alaisesta tutkimusyhteistyöstä.

Vuonna 2010 Fortumin tutkimus- ja kehitysmenot olivat yhteensä 30 miljoonaa euroa (2009: 30 miljoonaa). Fortumin tutkimus- ja kehitysmenot vuonna 2010 olivat 0,5 % liikevaihdosta (2009: 0,5) ja 0,8 % kaikista kuluista (2009: 0,9).

Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Tammikuussa 2011 Fortum, Suomen valtio ja Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen sopivat alustavasti, että Fortum myy 25 %:n omistusosuutensa Suomen kantaverkkoyhtiö Fingrid Oyj:ssä. Valtio ostaa noin 81 % ja Ilmarinen noin 19 % Fortumin osakkeista. Kaupan loppuun saattaminen vaatii vielä lopullisen myyntisopimuksen sekä tarvittavat hyväksynät osapuolten päätöksentekoeleimissä. Se on myös ehdollinen Kilpailuviraston hyväksynnälle.

Osakkeiden myyntihinnaksi on sovittu kokonaisuudessaan 325 miljoonaa euroa. Fortum ennakoiki kirjaavansa osakemyynnistä noin 200 miljoonan euron myyntivoiton, eli noin 0,22 euroa osaketta kohden, kun järjestely on toteutunut. Fortum arvioi saattavansa kaupan päätökseen vuoden 2011 alkupuoliskon aikana. Myyntivoitto käytetään konsernin yleisiin rahoitustarpeisiin.

Fortum myy omistuksensa Fingridissä EU:n kolmannen energiamarkkinapakettin yhtenä seurauksena. Syyskuun alussa 2009 voimaan saatettu paketti edellyttää sähkön korkeajännitesiirron ja tuotannon eriyttämistä, ja sen mukaan Fortumin tulee myydä omistusosuutensa kantaverkkoyhtiö Fingridissä viimeistään vuoden 2012 alussa.

Näkymät

Avaintekijät ja riskit

Fortumin tuloksen kannalta tärkein tekijä on sähkön tukkuhinta. Tukkuhinnan kehityksen avaintekijöitä ovat tarjonnan ja kysynnän tasapaino, polttoaineiden ja päästöoikeuksien hinnat sekä vesitilanne. Lisäksi Ruotsin kruunun ja Venäjän ruplan vaihtokurssit vaikuttavat Fortumin tulokseen. Valuuttakurssien vaihtelusta aiheutuvat muuntovaikutukset taseessa kirjataan Fortumin omaan pääomaan.

Fortumin taloudellinen tulos on alttiina useille strategisille, taloudellisille ja operatiivisille riskeille. Lisätietoja Fortumin riskeistä ja riskienhallinnasta on esitetty Fortumin toimintakertomuksessa sekä konsernin tilinpäätöksessä vuodelta 2009.

Pohjoismaiset markkinat

Fortum odottaa tällä hetkellä pohjoismaisen sähkönkysynnän palautuvan vuoden 2008 tasolle vuoteen 2012–2014 mennessä. Sähkön osuus kokonaisenergiankulutuksesta jatkaa kasvuaan. Lämpötilakorjattu energian kulutus Pohjoismaissa on edelleen noin 4 % (16 TWh) alhaisempi kuin vuonna 2008.

Tammikuun lopussa 2011 sähkön termiinihintana Nord Poolissa loppuvuodelle 2011 oli noin 55 euroa/MWh. Sähkön termiinihintana vuodelle 2012 oli noin 47 euroa/MWh ja vuodelle 2013 noin 45 euroa/MWh. Hiilen (ICE Rotterdam) termiinihintana loppuvuodelle 2011 puolestaan oli noin 116 Yhdysvaltain dollaria tonnilta ja hiilidioksidipäästöoikeuksien markkinahinta loppuvuodelle 2011 noin 15 euroa hiilidioksiditonniä kohti.

Tammikuun lopussa 2011 Pohjoismaiden vesivarastot olivat historiallisen alhaisella tasolla: noin 29 TWh keskimääräistä pienemmät sekä 20 TWh alle vuoden 2010 vastaavan tason.

Venäjä

Venäjällä sähkön tukkumarkkinoiden uudistus etenee. Sähkön tukkumarkkinat ovat vapautuneet täysin vuoden 2011 alussa.

Venäjän hallitus on hyväksynyt vuoden 2011 alusta käynnistyvien pitkän aikavälin kapasiteettimarkkinoiden säännöt. Vuoden 2007 jälkeen investointivelvoitesopimusten (CSA – ”uusi kapasiteetti”) perusteella rakennetulle tuotantokapasiteetille maksetaan takuuhintaa 10 vuoden ajan. Takuuhinnat on määritelty riittävän investointituoton varmistamiseksi. Kapasiteettimaksut hallituksen investointivelvoitesopimuksiin kuulumattomalle kapasiteetille määräytyvät huutokaupalla (CCS – ”vanha kapasiteetti”). Joulukuussa 2010 pidettiin ensimmäinen uusien sääntöjen mukainen pitkän aikavälin kapasiteettimarkkinoiden huutokauppa.

OAo Fortumin uusi kapasiteetti (CSA) tulee valmistuttuaan olemaan tärkeä tekijä vakaalle tuloskasvulle Venäjällä, sillä tuotantovolyymien kasvu tuo lisää myyntituloja ja uudelle tuotantokapasiteetille maksetaan huomattavasti korkeampia kapasiteettimaksuja kuin vanhalle kapasiteetille. Uuden kapasiteetin kapasiteettitulot ovat noin 3-4 kertaa korkeampia kuin vanhalle kapasiteetille keskimäärin. Investointivelvoitesopimukseen kuulumattoman vanhan kapasiteetin (CCS) keskihinta tulee olemaan noin 165 000 ruplaa/MW/kuukausi OAo Fortumille.

Fortum on nopeuttanut OAo Fortumin 2 300 MW:n investointiohjelmaa talouskriisin jälkeisen kysynnän elpymisen ja Venäjän kapasiteettimarkkinoiden kehittymisen johdosta ja suunnittelee ottavansa viimeiset uudet yksiköt käyttöön vuoden 2014 loppuun mennessä. Investointiohjelman loppuosan arvo joulukuun lopun 2010 valuuttakursseilla laskettuna on arviolta 1,5 miljardia euroa tammikuusta 2011 eteenpäin. Ensimmäisen uuden yksikön odotetaan olevan kaupallisessa käytössä vuoden 2011 alkupuoliskolla ja seuraavien kahden yksikön vuoden 2011 keskivaiheilla.

Kaasun keskimääräinen säännelty hinta nousi 15 % vuoden alusta vuoden 2010 keskimääräiseen hintaan verrattuna. Kaasun säännellyn hinnan odotetaan pysyvän muuttumattomana vuoden 2011 loppuun. Säännelty sähkön hinta on sidottu kaasun hinnan indeksiin ja inflaatioon vuosittain.

Tehostamisvaikutusten odotetaan olevan noin 100 miljoonaa euroa vuonna 2011 verrattuna vuoteen 2008, jolloin yhtiö hankittiin.

Käyttöomaisuusinvestoinnit ja -myynnit

Fortumin vuoden 2010 käyttöomaisuusinvestoinnit jäivät jonkin verran alhaisemmalle tasolle kuin aiemmin on ilmoitettu, noin 1,2 miljardiin euroon. Tällä hetkellä Fortum arvioi käyttöomaisuusinvestointeikseen vuosina 2011 ja 2012 noin 1,6 -1,8 miljardia euroa, mikä ei sisällä mahdollisia yritysostoja. Fortumin käyttöomaisuusinvestointien vuositasoksi 2013-2014 on arvioitu yhteensä 1,1-1,4 miljardia euroa. Pääasiallinen syy korkeampiin käyttöomaisuusinvestointeihin vuosina 2011-2012 on OAo Fortumin investointiohjelman aikataulun nopeuttaminen.

Vuonna 2010 Fortum allekirjoitti sopimuksen, jonka mukaan yhtiö myy Tukholman alueen ulkopuolella sijaitsevat kaukolämpöliiketoimintansa ja lämmöntuotantolaitoksensa. Kauppahinta on noin 200 miljoonaa euroa. Kauppa arvioidaan saatavan päätökseen vuoden 2011 ensimmäisellä neljänneksellä.

Lisäksi Fortum sopi alustavasti myyvänsä 25 %:n omistusosuutensa Suomen kantaverkkoyhtiö Fingrid Oyj:ssä. Osakkeiden myyntihinnaksi on sovittu kokonaisuudessaan 325 miljoonaa euroa. Fortum arvioi saattavansa kaupan päätökseen vuoden 2011 alkupuoliskon aikana.

Verotus

Ruotsin hallitus on päättänyt korottaa vesivoiman kiinteistöveroja vuoden 2011 alusta lähtien. Fortum arvioi veronkorotuksesta aiheutuvien lisäkulojen olevan noin 15 miljoonaa euroa.

Suomessa lämmöntuotannossa käytettävien polttoaineiden sekä sähkön verotusta kiristettiin huomattavasti 1.1.2011 alkaen. Veronkorotukset heijastuvat vastaavasti lämmön ja sähkön vähittäishintoihin. Windfall-vero poistettiin hallituksen esityslistalta Suomessa.

Veroasteen arvioidaan vuonna 2011 olevan 19-21%.

Suojaus

Joulukuun 2010 lopussa Power-divisioonan arvioidusta sähkön tukkumyynnistä Pohjoismaissa oli suojattu noin 70 % noin 45 euroon/MWh kalenterivuodeksi 2011. Kalenterivuodeksi 2012 arvioidusta sähkön tukkumyynnistä Pohjoismaissa oli suojattu noin 40 % noin 44 euroon/MWh.

Raportoidut suojaukset voivat vaihdella huomattavasti Fortumin sähköjohdannaismarkkinoilla tekemien toimien mukaan. Suojaukset tehdään pääasiassa johdannais sopimuksilla. Näistä useimmat ovat Nord Poolissa kaupankäynnin kohteena olevia forward-sopimuksia tai vakioituja futuureja, joihin kuuluu useita erilaisia tuotteita ja maturiteetteja.

Kannattavuus

Sähkö- ja lämpöliiketoiminnan tulos on yleensä paras vuoden ensimmäisellä ja viimeisellä neljänneksellä.

Fortumin Power-divisioonan toteutuneeseen sähkön tukkumyyntihintaan Pohjoismaissa vaikuttavat muun muassa suojaustasot, suojaushinta, spot-hinnat, Fortumin joustavan tuotantorakenteen käytettävyys ja käyttö sekä valuuttojen kurssivaihtelut. Jos sähköntuotantolähteiden suhteellisissa osuuksissa tapahtuvien muutosten potentiaalisia vaikutuksia ei oteta huomioon, 1 euron muutos megawattituntia kohti Power-divisioonan toteutuneessa sähköntukkumyyntihinnassa Pohjoismaissa johtaa noin 50 miljoonan euron muutokseen Fortumin vuotuisessa liikevoitossa.

Fortumin tulos oli vakaa. Yhtiöllä on joustava, kustannustehokas ja ilmastomyönteinen tuotantorakenne. Fortumin taloudellinen asema ja maksuvalmius ovat vahvoja.

Osingonjakoehdotus

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat 31.12.2010 olivat 4 191 864 236,08 euroa. Tilikauden päättymisen jälkeen yhtiön taloudellisessa asemassa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia.

Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että Fortum Oyj jakaa vuodelta 2010 osinkoa 1,00 euroa osaketta kohti eli 1.2.2011 rekisteriin merkittyjen osakkeiden lukumäärän perusteella yhteensä 888 miljoonaa euroa.

*Espoo, 1.2.2011
Fortum Oyj
Hallitus*

*Lisätietoja:
Tapio Kuula, toimitusjohtaja, puh. +358 10 452 4112
Juha Laaksonen, talousjohtaja, puh.+358 10 452 4519*

Fortumin sijoittajasuhteet; Sophie Jolly, +358 10 453 2552 ja Rauno Tiihonen, +358 10 453 6150 / investors@fortum.com

Hallitus on 1.2.2010 hyväksynyt Fortumin tilinpäätöksen vuodelta 2010 ja tilintarkastajat ovat antaneet vakiomuotoisen tilintarkastuskertomuksen tilikaudelta 2010. Tiivistetty osavuosikatsaus on laadittu EU:ssa hyväksytyin IAS 34, osavuosikatsaukset -standardin mukaisesti.

Fortumin varsinainen yhtiökokous pidetään 31.3.2011, ja vuoden 2011 mahdolliset osinkoihin liittyvät päivämäärät ovat seuraavat:

- Osingon irtoamispäivä 1.4.2011
- Osingonmaksun täsmäytyspäivä 5.4.2011
- Osingonmaksupäivä 12.4.2011

Fortumin vuosikertomus tilikaudelta 2010 julkaistaan viimeistään viikolla 10.

Tulostiedotus vuonna 2011:

- Osavuosikatsaus tammi–maaliskuulta julkaistaan 28.4.2011 noin klo 9.00.
- Osavuosikatsaus tammi–kesäkuulta julkaistaan 19.7.2011 noin klo 9.00.
- Osavuosikatsaus tammi–syyskuulta julkaistaan 20.10.2011 noin klo 9.00.

Jakelu:

NASDAQ OMX Helsinki
Keskeiset tiedotusvälineet
www.fortum.fi

Tilinpäätökseen liittyvää lisätietoa, mukaan lukien vuosineljänneksit, on Fortumin verkkosivuilla osoitteessa www.fortum.fi/sijoittajat.

Tilinpäätöstiedotteen taulukot

	Sivu
Lyhennetty konsernin tuloslaskelma	22
Lyhennetty konsernin tase	24
Lyhennetty laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	25
Lyhennetty konsernin rahavirtalaskelma	26
Nettovelan muutokset ja tunnusluvut	27
Konsernin lyhennetyn osavuosikatsauksen liitetiedot	28
Tunnuslukujen laskentakaavat	43
Markkinatilanne	45
Tuotanto- ja myyntivolyymit	46

Lyhennetty konsernin tuloslaskelma

milj. euroa	Liite	IV/2010	IV/2009	2010	2009
Liikevaihto	4	1 902	1 563	6 296	5 435
Muut tuotot		23	29	108	84
Materiaalit ja palvelut		-910	-608	-2 846	-2 027
Henkilöstökulut		-133	-123	-507	-495
Poistot ja arvonalentumiset	4, 12	-147	-136	-563	-510
Muut kulut		-194	-155	-655	-599
Vertailukelpoinen liikevoitto		541	570	1 833	1 888
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät		-220	-48	-125	-106
Liikevoitto		321	522	1 708	1 782
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	4, 13	21	22	62	21
Korkokulut		-57	-53	-197	-241
Korkotuotot		19	22	72	98
Johdannaisten käyvän arvon muutokset		-8	-6	12	-1
Muut rahoituserät - netto		-11	-2	-42	-23
Rahoitustuotot ja -kulut		-57	-39	-155	-167
Voitto ennen veroja		285	505	1 615	1 636
Tuloverot	9	-25	-74	-261	-285
Kauden voitto		260	431	1 354	1 351
Jakautuminen:					
Emoyhtiön omistajille		231	406	1 300	1 312
Määräysvallattomille omistajille		29	25	54	39
		260	431	1 354	1 351
Osakekohtainen tulos (euroa per osake)	10				
Laimentamaton		0,26	0,46	1,46	1,48
Laimennettu		0,26	0,46	1,46	1,48

milj. euroa	IV/2010	IV/2009	2010	2009
Vertailukelpoinen liikevoitto	541	570	1 833	1 888
Kertaluonteiset erät (luovutusvoitot ja -tappiot)	7	8	93	29
Tulevaisuuden kassavirtoja suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset	-221	-23	-216	-76
Ydinjätehuolto-rahastoon liittyvä oikaisu	-6	-33	-2	-59
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	-220	-48	-125	-106
Liikevoitto	321	522	1 708	1 782

Lyhennetty konsernin laaja tuloslaskelma

milj. euroa	IV/2010	IV/2009	2010	2009
Kauden voitto	260	431	1 354	1 351
Muut laajan tuloksen erät				
Kassavirran suojaukset				
Käyvän arvon muutokset	-464	-326	-583	-195
Siirrot tuloslaskelmaan	19	-64	1	-218
Siirrot vaihto-omaisuuteen/aineellisiin hyödykkeisiin	-10	-2	-16	-4
Verot	117	100	151	108
Nettosijoitusten suojaus				
Käyvän arvon muutokset	29	-17	-1	-25
Verot	-8	4	0	6
Myytavissä olevat rahoitusvarat				
Käyvän arvon muutokset	1	0	0	0
Muuntoerot	89	73	344	21
Osuus osakkuusyritysten muista laajan tuloksen eristä ¹⁾	-8	-38	-69	-37
Muut muutokset	-16	7	-16	1
Muut laajan tuloksen erät, verojen jälkeen	-251	-263	-189	-343
Laaja tulos yhteensä	9	168	1 165	1 008
Laajan tuloksen jakautuminen				
Emoyhtiön omistajille	-29	139	1 064	971
Määräysvallattomille omistajille	38	29	101	37
	9	168	1 165	1 008
1) Josta Hafslund ASA:n omistamien REC:n osakkeiden käyvän arvon muutosta ml. muuntoerot	-8	-41	-77	-37

Lyhennetty konsernin tase

milj. euroa	Liite	31.12.2010	31.12.2009
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat hyödykkeet	12	421	391
Rakennukset, koneet ja kalusto	12	14 621	12 855
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	4, 13	2 161	2 188
Osuus valtion ydinjätehuoltorahastosta	16	625	570
Varat etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä		62	59
Muut pitkäaikaiset sijoitukset		72	69
Laskennalliset verosaamiset		141	47
Johdannaisinstrumentit	6	183	195
Pitkäaikaiset korolliset saamiset		1 149	918
Pitkäaikaiset varat yhteensä		19 435	17 292
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus		387	447
Johdannaisinstrumentit	6	148	182
Myyntisaamiset ja muut saamiset		1 284	1 030
Pankkitalletukset		271	397
Rahat ja pankkisaamiset		285	493
Likvidit varat	15	556	890
Myytavissä olevat pitkäaikaiset varat	7	154	-
Lyhytaikaiset varat yhteensä		2 529	2 549
Varat yhteensä		21 964	19 841
OMA PÄÄOMA			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma	14	3 046	3 046
Ylikurssirahasto		73	73
Kertyneet voittovarot		5 448	4 762
Muut oman pääoman erät		-357	153
Yhteensä		8 210	8 034
Määräysvallattomat omistajat		532	457
Oma pääoma yhteensä		8 742	8 491
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Korollinen pitkäaikainen vieras pääoma	15	6 520	6 002
Johdannaisinstrumentit	6	238	191
Laskennalliset verovelat		1 725	1 750
Ydinvoimaan liittyvät varaukset	16	625	570
Muut varaukset		239	209
Eläkevelvoitteet		20	23
Muu pitkäaikainen vieras pääoma		471	472
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä		9 838	9 217
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Korollinen lyhytaikainen vieras pääoma	15	862	857
Johdannaisinstrumentit	6	1 207	276
Ostovelat ja muu lyhytaikainen vieras pääoma		1 265	1 000
Myytavissä oleviin pitkäaikaisiin varoihin liittyvä vieras pääoma	7	50	-
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä		3 384	2 133
Vieras pääoma yhteensä		13 222	11 350
Oma pääoma ja vieras pääoma yhteensä		21 964	19 841

Lyhennetty laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

milj. euroa	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Kertyneet voittovarot		Muut oman pääoman erät			Emoyhtiön omistajat	Määräys- vallattomat omistajat	Oma pääoma yhteensä
			Kertyneet voittovarot	Muuntoerot	Kassavirta- suojauskset	Muut laajan tuloksen erät	Muut laajan tuloksen erät osakkuus- yhtiöissä			
Oma pääoma 31.12.2009	3 046	73	5 329	-567	21	1	131	8 034	457	8 491
Kauden tulos			1 300					1 300	54	1 354
Muuntoerot				289	3		14	306	55	361
Kauden muut laajan tuloksen erät			-15		-443	-1	-83	-542	-8	-550
Laaja tulos yhteensä			1 285	289	-440	-1	-69	1 064	101	1 165
Osingonjako			-888					-888		-888
Osingonjako määräysvallattomille omistajille								0	-22	-22
Muutokset yrityshankintojen yhteydessä								0	-4	-4
Oma pääoma 31.12.2010	3 046	73	5 726	-278	-419	0	62	8 210	532	8 742
Oma pääoma 31.12.2008	3 044	73	4 888	-576	321	36	168	7 954	457	8 411
Kauden tulos			1 312					1 312	39	1 351
Muuntoerot				9	-4		28	33	12	45
Kauden muut laajan tuloksen erät			6		-296	-19	-65	-374	-14	-388
Laaja tulos yhteensä			1 318	9	-300	-19	-37	971	37	1 008
Osingonjako			-888					-888		-888
Osingonjako määräysvallattomille omistajille								0	-19	-19
Muutokset yrityshankintojen yhteydessä			-5					-5	-18	-23
Käytetyt optio-oikeudet ¹⁾	2		16			-16		2		2
Oma pääoma 31.12.2009	3 046	73	5 329	-567	21	1	131	8 034	457	8 491

1) Viimeisen optio-ohjelman (2002B) merkintäajan päättymisen 1.5.2009 kirjanpitolokasittely vaikutus.

Muuntoerot

Muuntoerot vaikuttivat emoyhtiön omistajille kuuluvaan osuuteen omasta pääomasta 306 miljoonaa euroa vuoden 2010 aikana (2009: 33) sisältäen Ruotsin ja Norjan kruunujen sekä Venäjän ruplan nettovaikutuksen yhteensä 299 miljoonaa euroa (2009: 27). Osa muuntoerosta syntyy, kun Hafslundin omistamat Norjan kruunun määräiset REC:n osakkeet arvostetaan käypään arvoon. Arvostuksen vaikutus, 6 miljoonaa euroa (2009: 22), esitetään yhdessä osakkuusyhtiöiden muiden laajan tuloksen erien kanssa.

Ulkomaisten tytäryhtiöiden tilinpäätöstiedot muunnetaan euroiksi käyttäen tuloslaskelman osalta keskipäiväkurssia ja taseen osalta tilinpäätöspäivän kurssia. Kurssiero, joka syntyy muunnosta euroiksi, kirjataan omaan pääomaan. Katso lisätietoja käytetyistä kurseista liitetiedosta 8 Valuuttakurssit.

Kassavirtasuojauskset

Emoyhtiön omistajille kuuluva osuus kassavirtasuojausten käyvän arvon muutoksista oli -443 miljoonaa euroa vuoden 2010 aikana (2009: -296), ja se liittyi lähinnä sähkön hinnan suojaamiseen. Kun sähkön hinta on alhaisempi/korkeampi kuin suojaushinta, vaikutus omaan pääomaan on positiivinen/negatiivinen.

Osingonjako

Vuoden 2009 osingonjaosta päätettiin yhtiökokouksessa 25.3.2010. Osinko maksettiin 8.4.2010.
Vuoden 2008 osingonjaosta päätettiin yhtiökokouksessa 7.4.2009.

Lyhennetty konsernin rahavirtalaskelma

milj. euroa	Liite	IV/2010	IV/2009	2010	2009
Liiketoiminnan rahavirta					
Liikevoitto ennen poistoja (Käyttökate)		468	658	2 271	2 292
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua		222	-4	124	46
Rahoituserät ja toteutuneet kurssierot		-192	-102	-641	146
Maksetut välittömät verot		-107	-34	-355	-239
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta		391	518	1 399	2 245
Käyttö pääoman muutos		-170	-122	38	19
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä		221	396	1 437	2 264
Investointien rahavirta					
Käyttöomaisuusinvestoinnit ¹⁾	4, 12	-432	-266	-1 134	-845
Hankitut tytäryhtiöosakkeet pl. hankittujen yhtiöiden rahavarat	7	0	-2	-1	-27
Hankitut osakkuusyritysosakkeet ²⁾	13	-20	-26	-26	-58
Muiden pitkäaikaisten varojen hankinnat		0	0	-1	-2
Käyttöomaisuuden myynnit		4	10	7	48
Myydyt tytäryhtiöosakkeet pl. myytyjen yhtiöiden rahavarat	7	8	1	9	11
Myydyt osakkuusyritysosakkeet	13	-1	1	121	2
Muiden pitkäaikaisten varojen myynnit		0	0	17	1
Korollisten saamisten muutos		-34	-39	-94	-104
Investointien rahavirta yhteensä		-475	-321	-1 102	-974
Rahavirta ennen rahoitusta		-254	75	335	1 290
Rahoituksen rahavirta					
Velkojen muutos		-187	-1	203	-758
Osingonjako yhtiön osakkeenomistajille		-	-	-888	-888
Muut rahoituserät		7	-13	-25	-25
Rahoituksen rahavirta yhteensä		-180	-14	-710	-1 671
Laskelman mukainen likvidien varojen muutos		-434	61	-375	-381
Likvidit varat kauden alussa		980	815	890	1 321
Valuuttakurssierot likvideissa varoissa		10	14	41	-50
Likvidit varat kauden lopussa		556	890	556	890

1) Maksamattomat investoinnit eivät sisälly käyttöomaisuusinvestointeihin. Aktivoidut vieraan pääoman kulut sisältyvät maksettuihin korkokuluihin.

2) Ostetut osakkuusyritysosakkeet sisältävät osakeannin.

Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua

Muut tuotot ja kulut joihin ei liity maksua sisältää pääasiassa johdannaisten realisoitumattomat käyvän arvon muutokset sekä liiketoiminnan rahavirrasta oikaistut luovutusvoitot. Luovutustulot käyttöomaisuuden ja osakkeiden myynneistä, 154 miljoonaa euroa (2009: 62), esitetään kokonaisuudessaan investointien rahavirrassa.

Rahoituserät ja toteutuneet kurssierot

milj. euroa	IV/2010	IV/2009	2010	2009
Maksetut korot ja rahoituskulut, netto	-60	-54	-168	-185
Saadut osingot	9	10	62	33
Toteutuneet valuuttakurssivoitot ja -tappiot	-141	-58	-535	298
Yhteensä	-192	-102	-641	146

Toteutuneet valuuttakurssivoitot ja -tappiot aiheutuvat taseen valuuttaposiitiota suojaavista valuuttatermiineistä, jotka liittyvät pääasiassa Fortumin ruotsalaisten tytäryritysten Ruotsin kruunumääräiseen rahoitukseen sekä siihen, että konsernin pääasiallinen ulkoinen rahoitus on euroissa. Suurin osa näistä termiineistä eräänny 12 kuukauden sisällä.

Nettovelan muutokset

milj. euroa	IV/2010	IV/2009	2010	2009
Nettovelka kauden alussa	6 608	6 041	5 969	6 179
Muuntoerot	48	-7	244	144
Käyttökate	468	658	2 271	2 292
Maksetut rahoituskulut ja verot sekä muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua	-77	-140	-872	-47
Käyttöpääoman muutos	-170	-122	38	19
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-432	-266	-1 134	-845
Yrityshankinnat	-20	-28	-28	-87
Yritys- ja käyttöomaisuusmyynnit	11	12	154	62
Muutos korollisissa saamisissa	-34	-39	-94	-104
Osingot	-	-	-888	-888
Muut rahoitustoiminnot	7	-13	-25	-25
Nettorahavirta (- nettovelan kasvu)	-247	62	-578	377
Joukkovelkakirjojen käypien arvojen muutos ja arvostus jaksotettuun hankintamenuon	-77	-3	35	23
Nettovelka kauden lopussa	6 826	5 969	6 826	5 969

Tunnusluvut

	31.12.2010	30.9.2010	30.6.2010	31.3.2010	31.12.2009	30.9.2009	30.6.2009	31.3.2009
Käyttökate, milj. euroa	2 271	1 803	1 351	861	2 292	1 634	1 220	721
Vertailukelpoinen käyttökate, milj. euroa	2 396	1 708	1 266	788	2 398	1 692	1 248	724
Tulos/osake (laimentamaton), EUR	1,46	1,20	0,93	0,63	1,48	1,02	0,78	0,46
Sijoitettu pääoma, milj. euroa	16 124	16 324	15 862	15 642	15 350	15 184	15 347	17 404
Korollinen nettovelka, milj. euroa	6 826	6 608	6 506	5 679	5 969	6 041	6 004	5 634
Käyttöomaisuus- ja bruttoinvestoinnit osakkeisiin, milj. euroa	1 249	750	513	216	929	634	412	181
Käyttöomaisuusinvestoinnit, milj. euroa	1 222	723	493	196	862	571	352	150
Sijoitetun pääoman tuotto, % ¹⁾	11,6	12,2	14,3	18,7	12,1	11,4	13,1	14,5
Oman pääoman tuotto, % ¹⁾	15,7	16,6	19,3	25,7	16,0	14,6	17,4	19,6
Nettovelka/käyttökate ¹⁾	3,0	2,8	2,5	1,7	2,6	2,8	2,5	2,0
Vertailukelpoinen nettovelka/käyttökate ¹⁾	2,8	2,9	2,6	1,8	2,5	2,7	2,4	1,9
Korkokate	13,7	15,9	18,7	24,2	12,4	11,3	12,3	16,0
Korkokate sisältäen aktivoidut vieraan pääoman menot	10,0	11,4	13,7	18,7	10,3	9,5	10,5	12,9
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta/korollinen nettovelka, % ¹⁾	20,5	22,3	28,8	44,9	37,6	35,7	38,9	45,1
Velkaantumisaste, %	78	76	75	67	70	73	76	65
Oma pääoma/osake, EUR	9,24	9,27	9,19	8,96	9,04	8,89	8,42	9,34
Omavaraisuusaste, %	40	41	42	40	43	43	41	40
Henkilöstön lukumäärä	10 585	10 865	11 406	11 290	11 613	12 054	13 586	14 267
Henkilöstö keskimäärin	11 156	11 302	11 393	11 435	13 278	13 737	14 310	14 644
Osakkeiden lukumäärä keskimäärin, 1 000 osaketta	888 367	888 367	888 367	888 367	888 230	888 230	888 230	888 095
Laimennettu osakkeiden keskimääräinen lukumäärä, 1 000 osaketta	888 367	888 367	888 367	888 367	888 230	888 230	888 230	888 250
Rekisteröityjen osakkeiden lukumäärä, 1 000 osaketta	888 367	888 367	888 367	888 367	888 367	888 367	888 367	888 166

1) Neljänneksen luvut on muutettu vastaamaan vuositasen lukuja.
Tunnuslukujen laskentakaavat ovat liitetiedossa 24.

Konsernin lyhennetyt osavuositiedot

1. Laadintaperusta

Osavuositiedot perustuvat vuoden 2010 tilintarkastettuun tilinpäätökseen, jonka hallitus vahvisti 1.2.2011.

Konsernin lyhennetty osavuositiedot on laadittu EU:ssa käytöön otettua kansainvälistä (IAS) 34 Osavuositiedot -standardia noudattaen. Osavuositiedot tulee lukea yhdessä vuoden 2009 tilinpäätöksen kanssa.

2. Laadintaperiaatteet

Noudatetut laadintaperiaatteet ovat yhtenevät konsernin tilinpäätöksessä 2009 noudattamien periaatteiden kanssa lukuunottamatta alla listattuja standardien käyttöön otosta johtuvia ja esittämisessä tapahtuneita muutoksia:

- Uudistettu standardi IFRS 3 Liiketoimintojen yhdistäminen (voimassa 1.7.2009 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Standardimuutokset vaikuttavat lähinnä seuraavien aihealueiden kirjanpito- ja käsittelyyn: hankintaan liittyvät menot, vaiheittaiset hankinnat, liikearvo ja määräysvallattomien omistajien osuus (aiemmin vähemmistöosuus) sekä ehdollinen vastike. Fortum soveltaa uudistettua standardia kaikkiin liiketoimintojen yhdistämiin 1.1.2010 lähtien.
- Uudistettu standardi IAS 27 Konsernitilinpäätös ja erillistilinpäätös (otettava käyttöön 1.7.2009 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Standardimuutokset edellyttävät kaikkien määräysvallattomien omistajien kanssa tehtyjen liiketoimien vaikutusten kirjaamista omaan pääomaan, ellei määräysvalta muutu. Fortum soveltaa muutettua standardia ei-takautuvasti määräysvallattomien omistajien kanssa tehtyihin liiketoimiin 1.1.2010 lähtien.
- Muutos standardiin IAS 17 Vuokrasopimukset (otettava käyttöön 1.1.2010 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutos on yksi huhtikuussa 2009 julkaistusta IFRS-normiston vuosittaisista muutoksista. Muutos koski IAS 17 Vuokrasopimukset -standardin säännöksiä liittyen maa-alueiden vuokrasopimusten luokitteluun. Aikaisempi IAS 17 -standardi edellytti, että maa-alueita koskeva vuokrasopimus luokiteltiin muuksi vuokrasopimukseksi, koska maa-alueen taloudellisen vaikutusajan katsotaan olevan ikuinen. Muutoksen jälkeen maa-alueiden vuokrasopimukset tulee luokitella joko rahoitusleasing- tai muuksi vuokrasopimukseksi IAS 17 pääperiaatteiden mukaan. Fortum on soveltanut standardia 1.1.2010 lähtien. Muutoksella ei ollut olennaista vaikutusta Fortumin konsernitilinpäätökseen sillä merkittävien maanvuokrasopimusten luokittelu ei muutoksen seurauksena muuttunut.

Kirjauskäytännön muutoksesta TGC-1:n osakkuustuloksen kirjaamiseen liittyen, katso liitetieto 13.

Muutokset tuloslaskelman esittämisessä

Konsernin lyhennetyssä tuloslaskelmassa esitetään vertailukelpoinen liikevoitto, jonka katsotaan antavan paremman kuvan konsernin toiminnasta verrattaessa esitettävää kautta aikaisempiin kausiin. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät on eriytetty esitettäväksi tuloslaskelmassa omana eränään ja sisältävät:

- kertaluonteiset erät, koostuu luovutusvoitoista ja -tappioista
- suojaustarkoituksessa pidettävien johdannaisten käyvän arvon muutokset, joihin ei IAS 39:n mukaisesti sovelleta suojauslaskentaa. Valtaosaan Fortumin kassavirtasuojauksista sovelletaan suojauslaskentaa, joiden käyvän arvon muutos kirjataan omaan pääomaan.
- kirjanpito- ja käsittely vaikutus, joka aiheutuu siitä, että IFRIC 5:n mukaan Fortumin Valtion ydinjätehuolto- ja osuuden tasearvo ei saa ylittää IFRS:n mukaisesti laskettua varauksen määrää taseessa.

Vertailukelpoista liikevoittoa käytetään konsernin suoritusasteen hallintaprosessissa tapahtuvassa taloudellisten tavoitteiden asettamisessa, seurannassa ja resurssien allokoinnissa.

3. Kriittiset tilinpäätösarvot ja harkinnat

Osavuositiedot laatiminen edellyttää, että yhtiön johto tekee arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat raportoitujen varojen ja velkojen sekä tuottojen ja kulujen määriin. Toteutuneet tulokset saattavat olla erilaisia näihin arvioihin verrattuna.

Tämän osavuositiedot laatimisen yhteydessä johdon tekemät merkittävät konsernin laadintaperiaatteisiin ja keskeisiin epävarmuustekijöihin liittyvät arvot ovat samoja, joita sovellettiin vuosittain päätöksessä 2009.

4. Tiedot segmenteittäin

Lokakuussa 2009 Fortum uudelleenorganisoiti liiketoimintarakenteensa neljään liiketoimintadivisioonaan ja neljään esikuntatoimintoon. Muutoksen tavoitteena oli parantaa organisaation tehokkuutta ja selkeyttää tulosvastuullisuutta ja samalla yksinkertaistaa sen rakennetta. Uudet divisioonat ovat Power, Heat, Russia sekä Electricity Solutions and Distribution. Electricity Solutions and Distribution-divisioona (ESD) muodostuu kahdesta liiketoimintaluokasta, Distributionista ja Electricity Salesista (aikaisemmin Markets). IFRS:n mukaan raportoitavat segmentit on nimetty vastaavasti.

Uudelleenorganisoinnilla ei ollut vaikutusta Fortumin ulkoisen raportoinnin rakenteeseen, sillä raportoitavat segmentit ovat pysyneet samoina. Muutoksella on kuitenkin ollut pieniä vaikutuksia segmenttien sisältöön 1.1.2010 alkaen. Muutokset liittyvät lähinnä Power-divisioonan Power Solutions -liiketoimintaluokan siirtoon Venäjän ja Heat-divisioonin sekä keskitetyn Trading and Industrial Intelligence -yksikön perustamiseen.

Lisätietoja koskien uusia ja vanhoja segmenttitietoja on esitetty vuoden 2010 ensimmäisen neljänneksen osavuositiedot liitteessä.

Liikevaihto				
milj. euroa	IV/2010	IV/2009	2010	2009
Sähkönmyynti ilman välillisiä veroja	1 046	877	3 615	3 192
Lämmön myynti	537	427	1 596	1 314
Sähkönsiirto	264	213	912	760
Muut myynnit	55	46	173	169
Yhteensä	1 902	1 563	6 296	5 435

Liikevaihto segmentteittäin				
milj. euroa	IV/2010	IV/2009	2010	2009
Power ¹⁾	752	663	2 702	2 531
- josta sisäistä	-137	50	-281	254
Heat ¹⁾	598	458	1 770	1 399
- josta sisäistä	-5	8	-8	23
Distribution	287	227	963	800
- josta sisäistä	8	7	18	13
Electricity Sales ¹⁾	529	410	1 798	1 449
- josta sisäistä	58	28	158	67
Russia	254	197	804	632
- josta sisäistä	-	-	-	-
Muut	7	17	51	71
- josta sisäistä	73	-9	169	-5
Nord Pool netotus ²⁾	-528	-325	-1 736	-1 095
Eliminoinnit	3	-84	-56	-352
Yhteensä	1 902	1 563	6 296	5 435

1) Sekä ulkoinen että sisäinen liikevaihto sisältää realisoituneiden suojausinstrumenttien vaikutukset. Vaikutus liikevaihtoon voi olla positiivinen tai negatiivinen riippuen keskimääräisen sopimushinnan ja realisoituneen spot-hinnan erotuksesta.

2) Tuntiperusteiset myynnit ja ostot Nord Poolilta netotetaan konsermitasolla ja esitetään joko tuottona tai kuluna sen mukaan, onko Fortum tietyssä hetkenä nettomyyjä vai netto-ostaja.

Vertailukelpoinen liikevoitto segmentteittäin				
milj. euroa	IV/2010	IV/2009	2010	2009
Power	336	391	1 298	1 454
Heat	122	104	275	231
Distribution	91	80	307	262
Electricity Sales	3	11	11	22
Russia	17	8	8	-20
Muut	-28	-24	-66	-61
Yhteensä	541	570	1 833	1 888

Liikevoitto segmentteittäin				
milj. euroa	IV/2010	IV/2009	2010	2009
Power	129	327	1 132	1 363
Heat	124	109	303	252
Distribution	93	81	321	263
Electricity Sales	40	37	46	29
Russia	16	8	53	-20
Muut	-81	-40	-147	-105
Yhteensä	321	522	1 708	1 782

Kertaluonteiset erät segmenteittäin

milj. euroa	IV/2010	IV/2009	2010	2009
Power	0	1	6	6
Heat	7	6	29	21
Distribution	0	1	12	1
Electricity Sales	-	0	-	0
Russia	-1	0	45	0
Muut	1	0	1	1
Yhteensä	7	8	93	29

Kertaluonteiset erät sisältävät luovutusvoittoja ja -tappioita.

Muut vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

milj. euroa	IV/2010	IV/2009	2010	2009
Power ¹⁾	-207	-65	-172	-97
Heat	-5	-1	-1	0
Distribution	2	0	2	0
Electricity Sales	37	26	35	7
Russia	-	-	-	-
Muut	-54	-16	-82	-45
Yhteensä	-227	-56	-218	-135

1) Sisältää Fortumin Valtion ydinjätehuoltorahasto-osuuteen kohdistuvan kirjanpitoikäistelyn vaikutukset, yhteensä milj. euroa:

-6 **-33** **-2** **-59**

Muut vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät sisältävät pääasiassa niiden tulevaisuuden kassavirtoja suojaavien johdannaisinstrumenttien vaikutuksen, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa IAS 39 mukaisesti. Power-segmenttiin sisältyy kirjanpitoikäistelyn vaikutus, joka aiheutuu siitä, että IFRIC 5:n mukaan Fortumin Valtion ydinjätehuoltorahasto-osuuden tasearvo ei saa ylittää IFRS:n mukaisesti laskettua varauksen määrää taseessa.

Poistot ja arvonalentumiset segmenteittäin

milj. euroa	IV/2010	IV/2009	2010	2009
Power	26	24	100	93
Heat	50	45	187	162
Distribution	46	42	178	164
Electricity Sales	0	2	2	6
Russia	23	20	86	75
Muut	2	3	10	10
Yhteensä	147	136	563	510

Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta segmenteittäin

milj. euroa	IV/2010	IV/2009	2010	2009
Power ^{1), 2)}	2	-15	-25	-35
Heat	9	12	31	30
Distribution	6	2	19	10
Electricity Sales	0	-1	1	0
Russia	-2	14	8	20
Muut	6	10	28	-4
Yhteensä	21	22	62	21

1) Sisältää kirjanpitoikäistelyn vaikutukset, jotka johtuvat Fortumin osakkuusyhtiöiden osuuksista suomalaisissa ja ruotsalaisissa ydinjätehuoltorahastoissa, yhteensä milj. euroa:

0 **0** **0** **-5**

2) Suurin osa Power-segmentin osakkuusyhtiöistä on tuotantoyhtiöitä, joilta Fortum ostaa sähköä omakustannushintaan, johon sisältyvät korot, valmisteverot ja välittömät verot.

Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä segmenteittäin

milj. euroa			31.12.2010	31.12.2009
Power			912	863
Heat			159	178
Distribution			217	230
Electricity Sales			13	12
Russia			423	425
Muut			437	480
Yhteensä			2 161	2 188

Investoinnit käyttöomaisuuteen segmenteittäin

milj. euroa	IV/2010	IV/2009	2010	2009
Power	35	32	97	96
Heat	117	100	304	358
Distribution	86	61	213	188
Electricity Sales	0	0	0	1
Russia	257	98	599	215
Muut	4	0	9	4
Yhteensä	499	291	1 222	862
Josta aktivoituja vieraan pääoman menoja	11	9	45	30

Bruttoinvestoinnit osakkeisiin segmenteittäin

milj. euroa	IV/2010	IV/2009	2010	2009
Power	0	1	25	57
Heat	0	1	1	1
Distribution	0	2	0	5
Electricity Sales	-	-	-	-
Russia	-	0	-	3
Muut	0	0	1	1
Yhteensä	0	4	27	67

Bruttoinvestoinnit osakkeisiin vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä muodostuvat Teollisuuden Voimalle annettavasta osakepääoman lisäyksestä. Katso liitetieto 13.

Sidottu pääoma segmenteittäin

milj. euroa			31.12.2010	31.12.2009
Power			5 806	5 494
Heat			4 182	3 787
Distribution			3 683	3 299
Electricity Sales			210	125
Russia			2 817	2 260
Muut			29	382
Yhteensä			16 727	15 347

Sidotun pääoman tuotto segmenteittäin

%	31.12.2010	31.12.2009
Power	19,5	24,5
Heat	8,4	7,9
Distribution	9,7	8,7
Electricity Sales	38,4	28,9
Russia	2,4	0,0
Muut	-48,2	-19,4

Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto segmenteittäin

%	31.12.2010	31.12.2009
Power	22,3	26,4
Heat	7,7	7,3
Distribution	9,3	8,6
Electricity Sales	9,3	18,6
Russia	0,7	0,0
Muut	-7,7	-17,0

Sidotun pääoman tuotto on laskettu jakamalla vuotuisen liikevoiton ja 'Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta' -erän summa keskimääräisellä sidotulla pääomalla. Keskimääräinen sidottu pääoma on laskettu käyttämällä avaavan taseen ja kunkin neljänneksen lopun arvoja.

Varat segmenteittäin

milj. euroa	31.12.2010	31.12.2009
Power	6 934	6 260
Heat	4 733	4 244
Distribution	4 207	3 765
Electricity Sales	663	475
Russia	3 173	2 542
Muut	723	621
Eliminoinnit	-576	-293
Sidottuun pääomaan sisältyvät varat	19 857	17 614
Korolliset saamiset	1 208	943
Laskennalliset verosaamiset	141	47
Muut varat	202	347
Likvidit varat	556	890
Varat yhteensä	21 964	19 841

Vieras pääoma segmenteittäin

milj. euroa	31.12.2010	31.12.2009
Power	1 128	766
Heat	551	456
Distribution	524	466
Electricity Sales	453	350
Russia	356	282
Muut	694	240
Eliminoinnit	-576	-293
Sidottuun pääomaan sisältyvä vieras pääoma	3 130	2 267
Laskennalliset verovelat	1 725	1 750
Muu vieras pääoma	985	474
Sijoitettuun pääomaan sisältyvä vieras pääoma	5 840	4 491
Korollinen vieras pääoma	7 382	6 859
Oma pääoma	8 742	8 491
Oma pääoma ja vieras pääoma yhteensä	21 964	19 841

Muut varat ja muu vieras pääoma, jotka eivät sisälly sidottuun pääomaan segmenteittäin sisältävät pääasiassa tuloverosaamiset ja -velat, jaksotetut korkokulut, korkojohdannaisista johtuvat saamiset ja velat sekä sellaiset suojauksista johtuvat saamiset ja velat, joihin sovelletaan suojauslaskentaa.

Henkilöstön lukumäärä		31.12.2010	31.12.2009
Power		1 819	1 916
Heat		2 394	2 552
Distribution		962	1 088
Electricity Sales		525	611
Russia		4 294	4 855
Muut		591	591
Yhteensä		10 585	11 613

Henkilöstö keskimäärin		2010	2009
Power		1 891	2 068
Heat		2 482	2 652
Distribution		1 098	1 166
Electricity Sales		538	629
Russia		4 555	6 170
Muut		592	593
Yhteensä		11 156	13 278

Henkilöstö keskimäärin lasketaan käyttäen koko raportointikauden kuukausittaisia keskiarvoja.

5. Segmenttitiedot neljänneksittäin

Lisätietoja vuosineljänneksittäin on saatavissa englannin kielellä Fortumin www-sivuilta www.fortum.fi (Fortum yrityksenä/Sijoittajat/Taloudellista tietoa/Osavuositarkastukset).

Liikevaihto neljänneksittäin

milj. euroa	IV/2010	III/2010	II/2010	I/2010	IV/2009	III/2009	II/2009	I/2009
Power	752	584	597	769	663	572	608	688
- josta sisäistä	-137	-10	-10	-124	50	70	64	70
Heat	598	220	301	651	458	177	250	514
- josta sisäistä	-5	1	2	-6	8	2	4	9
Distribution	287	196	200	280	227	168	176	229
- josta sisäistä	8	3	3	4	7	2	3	7
Electricity Sales	529	305	327	637	410	272	298	469
- josta sisäistä	58	20	19	61	28	9	8	22
Russia	254	137	169	244	197	111	138	186
- josta sisäistä	-	-	-	-	-	-	-	-
Muut	7	23	16	5	17	16	19	19
- josta sisäistä	73	35	40	21	-9	-13	4	13
Nord Pool netotus	-528	-264	-261	-683	-325	-200	-212	-358
Eliminoinnit	3	-49	-54	44	-84	-70	-83	-115
Yhteensä	1 902	1 152	1 295	1 947	1 563	1 046	1 194	1 632

Vertailukelpoinen liikevoitto neljänneksittäin

milj. euroa	IV/2010	III/2010	II/2010	I/2010	IV/2009	III/2009	II/2009	I/2009
Power	336	267	271	424	391	308	340	415
Heat	122	-12	33	132	104	-13	26	114
Distribution	91	61	53	102	80	47	54	81
Electricity Sales	3	11	10	-13	11	7	6	-2
Russia	17	-16	-9	16	8	-20	-14	6
Muut	-28	-9	-19	-10	-24	-13	-12	-12
Yhteensä	541	302	339	651	570	316	400	602

Liikevoitto neljänneksittäin

milj. euroa	IV/2010	III/2010	II/2010	I/2010	IV/2009	III/2009	II/2009	I/2009
Power	129	256	280	467	327	297	307	432
Heat	124	-15	35	159	109	-11	39	115
Distribution	93	62	53	113	81	47	54	81
Electricity Sales	40	12	23	-29	37	-7	20	-21
Russia	16	14	-9	32	8	-19	-15	6
Muut	-81	-17	-31	-18	-40	-21	-30	-14
Yhteensä	321	312	351	724	522	286	375	599

Kertaluonteiset erät neljänneksittäin

milj. euroa	IV/2010	III/2010	II/2010	I/2010	IV/2009	III/2009	II/2009	I/2009
Power	0	5	1	0	1	0	1	4
Heat	7	0	3	19	6	6	9	0
Distribution	0	1	0	11	1	0	0	0
Electricity Sales	-	-	-	-	0	0	0	0
Russia	-1	30	0	16	0	1	-1	0
Muut	1	0	0	0	0	0	1	0
Yhteensä	7	36	4	46	8	7	10	4

Muut vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät neljänneksittäin

milj. euroa	IV/2010	III/2010	II/2010	I/2010	IV/2009	III/2009	II/2009	I/2009
Power ¹⁾	-207	-16	8	43	-65	-11	-34	13
Heat	-5	-3	-1	8	-1	-4	4	1
Distribution	2	0	0	0	0	0	0	0
Electricity Sales	37	1	13	-16	26	-14	14	-19
Russia	-	-	-	-	-	-	-	-
Muut	-54	-8	-12	-8	-16	-8	-19	-2
Yhteensä	-227	-26	8	27	-56	-37	-35	-7

1) Sisältää Fortumin Valtion ydinjätehuolto-rahasto-osuuteen

kohdistuvan kirjanpitoikäisyyden vaikutukset, yhteensä milj. euroa:

-6	-10	23	-9	-33	-5	-10	-11
-----------	------------	-----------	-----------	------------	-----------	------------	------------

6. Rahoitusriskien hallinta

Konsernin riskienhallinnan periaatteisiin ei ole tehty merkittäviä muutoksia katsauskaudella. Riskienhallinnan tavoitteet ja periaatteet ovat yhdenmukaisia vuoden 2009 konsernin tilinpäätöksessä esitettyjen tietojen kanssa.

Alla olevat taulukot esittävät konsernin pääasiassa suojauslaskennassa käytettävien johdannaissopimusten nimellisarvon tai määrän ja käyvän nettoarvon.

Johdannaiset	31.12.2010		31.12.2009	
	Nimellis- arvo	Käypä nettoarvo	Nimellis- arvo	Käypä nettoarvo
Korko- ja valuuttajohdannaiset	MEUR	MEUR	MEUR	MEUR
Koronvaihtosopimukset	4 098	96	3 995	41
Valuuttatermiinit	7 786	-333	6 334	-123
Korkotermiinit	167	0	-	-
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	538	-25	1 454	65

Sähköjohdannaiset	Määrä	Käypä	Määrä	Käypä
		nettoarvo		nettoarvo
	TWh	MEUR	TWh	MEUR
Myyntisopimukset	124	-2 069	157	9
Ostosopimukset	71	1 224	102	-79
Ostetut optiot	0	0	1	-1
Asetetut optiot	2	-10	3	1

Öljyjohdannaiset	Määrä	Käypä	Määrä	Käypä
		nettoarvo		nettoarvo
	1000 bbl	MEUR	1000 bbl	MEUR
Myyntisopimukset ja -termiinit	11 473	-93	1 555	-4
Ostosopimukset ja -termiinit	11 541	76	1 450	4

Hiilijohdannaiset	Määrä	Käypä	Määrä	Käypä
		nettoarvo		nettoarvo
	kt	MEUR	kt	MEUR
Myyntisopimukset	6 865	-117	1 259	-3
Ostosopimukset	7 985	137	1 762	-1

CO ₂ päästöoikeusjohdannaiset	Määrä	Käypä	Määrä	Käypä
		nettoarvo		nettoarvo
	ktCO ₂	MEUR	ktCO ₂	MEUR
Myyntisopimukset	5 225	7	366	1
Ostosopimukset	8 882	-7	686	-2

Osakejohdannaiset	Nimellis- arvo	Käypä	Nimellis- arvo	Käypä
		nettoarvo		nettoarvo
	MEUR	MEUR	MEUR	MEUR
Osaketermiinit ¹⁾	19	20	24	21

1) Käteisvaroina toteutettavia osaketermiinejä käytetään Fortum -konsernin osakekannustinojelman suojaukseen.

7. Yrityshankinnat ja -myynnit

Yrityshankinnat

Vuoden 2010 aikana ei ollut olennaisia yrityshankintoja. Vuoden 2010 marraskuussa Fortum ja Puolan valtiovarainministeriö allekirjoittivat sopimuksen, jonka mukaan Fortum ostaa 85 % puolalaisten Elektrociepłownia Zabrze S.A. ja Zespół Elektrociepłowni Bytom S.A. sähkö- ja lämpöyhtiöiden osakekannasta. Kauppahinta on yhteensä noin 21 miljoonaa euroa (82 miljoonaa Puolan zlotya). Yhtiöt myydään osana sähkö- ja lämpösektorin yksityistämistä Puolassa. Puolan kilpailuviranomaiset hyväksyivät kaupan 3.1.2011.

Vuoden 2009 aikana tehdyt sijoitukset tytäryhtiöosakkeisiin, 8 miljoonaa euroa, aiheutuivat pääosin Fortumin omistusosuuden lisäyksestä OAO Fortumissa vähemmistöosuuksien lunastusten seurauksena sekä Ekerö-Energy -konsernin jäljellä olevan vähemmistöosuuden hankinnasta.

Yritysmyyntit

Vuoden 2010 aikana ei ollut olennaisia yritysmyyntejä. Joulukuussa 2010 Fortum allekirjoitti sopimuksen, jonka mukaan se myy Tukholman alueen ulkopuolella sijaitsevat kaukolämpö- ja lämmöntuotantolaitoksensa. Myyntihinta on noin 200 miljoonaa euroa. Suurimman osan myytävistä toiminnoista omistaa Fortumin tytäryhtiö Fortum Värme, josta Tukholman kaupungilla on 50 %:n taloudellinen omistusosuus. Fortum arvioi, että kaupasta syntyvällä myyntivoitolla on vähäinen vaikutus vuoden 2011 ensimmäisen neljänneksen osakekohtaiseen tulokseen. Toiminnot ovat osa Heat-segmenttiä. Myytäviin toimintoihin liittyvät varat ja vieras pääoma on esitetty taseessa kohdassa myytävissä olevat pitkäaikaiset varat ja vieras pääoma. Myytävissä olevat pitkäaikaiset varat koostuvat pääosin myytävistä rakennuksista, koneista ja kalustosta.

Tammikuussa 2009 Fortum ja norjalainen Hafslund Infratek ASA yhdistivät infrastruktuurin rakentamis- ja kunnossapito liiketoimintansa Ruotsissa, Suomessa ja Norjassa. Transaktiossa Fortum sai 33 % omistusosuuden uudesta yhdistetystä yhtiöstä. Lisätietoa liitteessä 13.

8. Valuuttakurssit

Kauden lopun valuuttakurssit perustuvat Euroopan keskuspankin julkaisemiin tilinpäätöshetken kursseihin. Keskimääräinen valuuttakurssi on laskettu kunkin kuukauden lopun Euroopan keskuspankin kurssien ja edellisen vuoden viimeisen päivän kurssien keskiarvona.

Keskeisimmät Fortum -konsernissa käytetyt kurssit ovat:

Keskimääräinen valuuttakurssi								
	1-12/2010	1-9/2010	1-6/2010	1-3/2010	1-12/2009	1-9/2009	1-6/2009	1-3/2009
Ruotsi (SEK)	9,5510	9,6665	9,8144	9,9826	10,6092	10,6830	10,8633	10,9679
Norja (NOK)	8,0262	8,0258	8,0464	8,1423	8,7708	8,8817	9,0049	9,1034
Puola (PLN)	4,0126	4,0137	4,0186	3,9970	4,3321	4,3827	4,4764	4,5018
Venäjä (RUB)	40,4473	40,1288	40,1535	41,4799	44,0684	44,2745	44,1087	44,3928

Kauden lopun valuuttakurssi								
	31.12.2010	30.9.2010	30.6.2010	31.3.2010	31.12.2009	30.9.2009	30.6.2009	31.3.2009
Ruotsi (SEK)	8,9655	9,1421	9,5259	9,7135	10,2520	10,2320	10,8125	10,9400
Norja (NOK)	7,8000	7,9680	7,9725	8,0135	8,3000	8,4600	9,0180	8,8900
Puola (PLN)	3,9750	3,9847	4,1470	3,8673	4,1045	4,2295	4,4520	4,6885
Venäjä (RUB)	40,8200	41,6923	38,2820	39,6950	43,1540	43,9800	43,8810	45,0320

9. Tuloverot

Tuloslaskelman mukainen veroprosentti vuonna 2010 oli 16,2 % (2009: 17,4 %). Vuoden 2010 veroprosentti oli vertailukauttaan alhaisempi johtuen pääsääntöisesti verovapaista myyntivoitoista.

Vuoden 2010 veroprosentti, lukuunottamatta osuutta osakkuusyritysten voitoista, verovapaita myyntivoittoja sekä muita kertaluontoisia eriä, oli 17,7 % (2009: 18,5 %). Tuloslaskelman verokantaan vaikuttaa aina se, että osuus osakkuus- ja yhteisyritysten voitosta lasketaan verojen jälkeen.

10. Osakekohtainen tulos

Laskelma laimentamattomasta ja laimennetusta osakekohtaisesta tuloksesta perustuu alla oleviin lukuihin:

	2010	2009
Tuotot (milj. euroa):		
Emoyhtiön omistajille kuuluva voitto	1 300	1 312
Osakkeiden lukumäärä (1000 kpl):		
Osakkeiden painotettu keskimääräinen lukumäärä osakekohtaista tulosta laskettaessa	888 367	888 230
Optioiden laimennusvaikutus	-	-
Osakkeiden painotettu keskimääräinen lukumäärä laimennettua osakekohtaista tulosta laskettaessa	888 367	888 230

11. Osakekohtainen osinko

Yhtiökokoukselle 31.3.2011 on ehdotettu jaettavaksi vuodelta 2010 osinkoa 1,00 euroa osakkeelta, yhteensä 888 miljoonaa euroa, mikä perustuu 1.2.2011 rekisteröityjen osakkeiden lukumäärään. Ehdotettua osinkoa ei ole kirjattu osinkovelaksi tässä tilinpäätöksessä.

Yhtiökokous päätti 25.3.2010 jakaa osinkoa tilikaudelta 2009 1,00 euroa osakkeelta, yhteensä 888 miljoonaa euroa perustuen 30.3.2010 rekisteröityjen osakkeiden lukumäärään. Osinko maksettiin 8.4.2010.

Yhtiökokous päätti 7.4.2009 jakaa osinkoa tilikaudelta 2008 1,00 euroa osaketta kohti, yhteensä 888 miljoonaa euroa perustuen rekisteröityjen osakkeiden määrään 14.4.2009. Osingot maksettiin 21.4.2009.

12. Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutos

milj. euroa	31.12.2010	31.12.2009
Kirjanpitoarvo kauden alussa	13 246	12 533
Lisäykset tytäryritysten hankintojen kautta	-	2
Käyttöomaisuusinvestoinnit	1 222	862
Ydinvoiman käytöstäpoistamiskulut	18	-7
Päästöoikeuksien muutokset	13	0
Vähennykset	-4	-26
Poistot ja arvonalentumiset	-563	-510
Vähennykset tytäryritysten myyntien kautta	-22	-5
Siirrot myytävissä oleviin pitkäaikaisiin varoihin	-131	-
Muuntoerot ja muut muutokset	1 263	397
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	15 042	13 246
Kirjanpitoarvoon sisältyvä liikearvo kauden lopussa	301	285
Muuntoerokirjausten vaikutus liikearvon määrään	16	-13

13. Muutokset osuuksissa osakkuus- ja yhteisyrityksissä

milj. euroa	31.12.2010	31.12.2009
Kirjanpitoarvo kauden alussa	2 188	2 112
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	62	21
Hankinnat	6	33
Osakeannit ja muut sijoitukset	20	25
Uudelleenluokittelut	-	-7
Myynnit	-89	-1
Saadut osingot	-61	-32
Osakkuusyritysten muut laajan tuloksen erät	-69	-36
Muuntoerot	104	73
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	2 161	2 188

Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta

Vuoden 2010 viimeisen neljänneksen osuus osakkuusyritysten tuloksesta oli 21 miljoonaa euroa (IV/2009: 22). Fortumin osuus Hafslund ASA:n tuloksesta vuoden viimeisen neljänneksen aikana oli 6 miljoonaa euroa (IV/2009: 10). Hafslund ASA myi 26 miljoonaa REC:n osaketta toukokuussa 2010. Fortumin laadintaperiaatteiden mukaan 2 miljoonaa euroa REC:n osakkeiden myynnistä on sisällytetty osuuteen osakkuusyritysten tuloksesta vuoden 2010 toisella neljänneksellä. Fortumin osuus osakkuusyritysten tuloksesta vuoden 2010 aikana oli 62 miljoonaa euroa (2009: 21), josta Hafslundin osuus oli 28 miljoonaa euroa (2009: -4), TGC-1:n osuus 7 miljoonaa euroa (2009: 19) ja Gasumin osuus 27 miljoonaa euroa (2009: 26). Fortumin laadintaperiaatteiden mukaisesti Hafslundin osakkuusyritystulos on sisällytetty konsernin lukuihin Hafslundin edellisen neljänneksen tietoihin perustuen, sillä päivitettyjä osavuosikatsaustietoja ei yleensä ole käytettävissä. Hafslund julkaisee osavuosikatsauksensa vuoden 2010 viimeiseltä neljännekseltä 2.2.2011. Hafslundin vuoden 2010 viimeisen neljänneksen tulos ei sisällä Fortumin viimeisen neljänneksen tulokseen.

Vuoden toisen neljänneksen aikana Fortum muutti kirjauskäytäntöään TGC-1:n osakkuustuloksen kirjaamisen osalta. Aiemmin Fortum on sisällyttänyt osuuteensa tuloksesta myös osuuden TGC-1:n kirjaamista arvonalentumistappioista sekä kirjattujen arvonalennusten peruutuksista. Jatkossa Fortum eliminoi yhtiön tekemät arvonalentumistappiot ja niiden peruutukset kirjattaessaan osuuttaan tuloksesta ja arvioi arvonalentumiskirjausten tarpeellisuutta erikseen. Kirjauskäytännön muutos on tehty oikaisemalla aikaisempien kausien vaikutus ei-takautuvasti, koska muutoksella ei katsota olevan olennaista vaikutusta vertailuvuoden tietoihin.

TGC-1 on muuttanut IFRS-standardien mukaisten tilinpäätöstietojensa raportointiaikataulua vuoden aikana. Vuodesta 2010 alkaen yhtiö julkaisee IFRS-standardien mukaisia osavuosikatsaustietoja vuosineljänneksittäin. Fortumin vuoden 2010 viimeiselle neljännekselle on sisällytetty Fortumin osuus TGC-1:n kolmannen neljänneksen tuloksesta. Fortumin vuoden 2010 tulos sisältää Fortumin osuuden TGC-1:n vuoden 2009 toiselta vuosipuoliskolta sekä vuoden 2010 kolmelta ensimmäiseltä neljännekseltä.

Joulukuussa 2010 Fortumin osakkuusyhtiö Hafslund ASA (omistusosuus 34,10 %) ilmoitti myyneensä täysin omistamansa tytäryhtiön Hafslund Fibernett AS:n koko osakekannan 1 477 miljoonalla Norjan kruunulla (noin 188 miljoonaa euroa). Hafslund kirjaa kaupasta noin 900 miljoonan Norjan kruunun myyntivoiton (noin 114 miljoonaa euroa). Osakemyynnin seurauksena Fortum kirjaa noin 40 miljoonan euron myyntivoiton Muut-segmenttiinsä, eli noin 0,04 euroa osaketta kohti. Myyntivoitto kirjataan tuloslaskelmassa kohtaan osuus osakkuusyritysten tuloksesta vuoden 2011 ensimmäisellä neljänneksellä.

Hankinnat ja osakeannit

Teollisuuden Voima Oyj:n (TVO) yhtiökokous päätti maaliskuussa 2010 korottaa yhtiön osakepääomaa 79,3 miljoonalla eurolla, josta Fortumin osuus on 19,8 miljoonaa euroa. Fortumin osuus TVO:n osakepääoman korotuksesta on kirjattu vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä ja maksettiin joulukuussa 2010.

Myynnit

Helmikuun 2010 alussa Distribution liiketoiminta-alue myi Fortumin 49 % osuuden Karlskoga Energi & Miljö AB:sta. Lisäksi vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä Heat-divisioona myi Fortumin 20,4 %:n osuuden Swedegas AB:sta ja Russia-divisioona myi OAO Fortumin 49 %:n osuuden Kurgan Generating Companysta. Vuoden 2010 kolmannella neljänneksellä Russia-divisioona myi noin 31 %:n osuutensa St. Petersburg Sale Companysta.

Osakkuusyritysten muut laajan tuloksen erät

Osakkuusyritysten muut laajan tuloksen erät koostuvat pääosin Hafslundin omistamien REC:n osakkeiden käyvän arvon muutoksesta. Vuoden 2010 viimeisellä neljänneksellä jäljellä olevien REC:n osakkeiden käyvän arvon muutos oli -8 miljoonaa euroa (IV/2009: -17) ja käyvän arvon muutos vuoden alusta oli -71 miljoonaa euroa (2009: -17). Hafslundin ilmoittamiin jäljellä olevien osakkeiden lukumäärään perustuen käyvän arvon muutosten kumulatiivinen vaikutus Fortumin omaan pääomaan 31.12.2010 oli 13 miljoonaa euroa (2009: 89).

14. Osakepääoma

milj. euroa	Osakkeiden määrä 31.12.2010	Osake- pääoma 31.12.2010	Osakkeiden määrä 31.12.2009	Osakepää- oma 31.12.2009
Rekisteröidyt osakkeet 1.1.	888 367 045	3 046	887 638 080	3 044
Optioilla merkityt ja rekisteröidyt osakkeet raportointikauden lopussa	-	-	728 965	2
Rekisteröidyt osakkeet raportointikauden lopussa	888 367 045	3 046	888 367 045	3 046

Fortumilla ei ole tilinpäätöshetkellä 31.12.2010 käyttämättömiä optio-oikeuksia.

15. Korollinen vieras pääoma

Vuoden 2010 viimeisen neljänneksen aikana korollisten velkojen määrä väheni 206 miljoonalla eurolla syyskuun lopun 7 588 miljoonasta eurosta 7 382 miljoonaan euroon (vuoden 2009 lopussa: 6 859 miljoonaa euroa). Likvidit varat vähenivät 424 miljoonalla eurolla syyskuun lopun 980 miljoonasta eurosta 556 miljoonaan euroon (vuoden 2009 lopussa: 890 miljoonaa euroa). Likvidit varat sisältävät OAO Fortumin rahat ja pankkitalletukset, arvoltaan 348 miljoonaa euroa (vuoden 2009 lopussa: 632 miljoonaa euroa).

Ensimmäisen neljänneksen aikana Fortum lisäsi takaisinlainaustaan Valtion ydinjätehuoltorahastosta 61 miljoonalla eurolla 835 miljoonaan euroon. Toisen neljänneksen aikana Fortum nosti 10 vuoden lainan Nordic Investment Bankilta, yhteensä 60 miljoonaa euroa. Laina tulee osittain rahoittamaan investointeja automaattiseen mittarinluentajärjestelmään. Vuoden 2010 kolmannen neljänneksen aikana Fortum laski liikkeelle EMTN (Euro Medium Term Note) -ohjelmansa puitteissa vuonna 2015 erääntyvät 3,1 miljardin Ruotsin kruunun arvoisen kiinteäkorkoisen joukkovelkakirjalainan sekä 3,1 miljardin Ruotsin kruunun arvoisen vaihtuvakorkoisen joukkovelkakirjalainan. TGC-10:n (uudelleennimetty OAO Fortum) hankinnan yhteydessä maaliskuussa 2008 sovittu 2 000 miljoonan euron pankkilaina on kuoletettu vuoden 2010 kolmannen neljänneksen aikana, koska jäljellä oleva erääntymätön 350 miljoonaa euroa maksettiin takaisin. Vuoden 2010 viimeisen neljänneksen aikana Fortum maksoi takaisin vuonna 2003 liikkeellelasketun 500 miljoonan euron arvoisen joukkovelkakirjalainan.

OAO Fortum allekirjoitti kaksi pankkilainaa arvoltaan yhteensä 7,1 miljardia ruplaa, rahoittaakseen investointiohjelmiaan.

Fortum Oyj laskee säännöllisin väliajoin liikkeelle lyhytaikaisia yritystodistuksia Suomen ja Ruotsin rahoitusmarkkinoilla. Liikkeelle laskettujen yritystodistusten määrä nousi 290 miljoonalla eurolla 534 miljoonaan euroon vuoden viimeisen neljänneksen aikana (vuoden 2009 lopussa: 250 miljoonaa euroa).

16. Ydinvoimaan liittyvät varat ja velat

milj. euroa	31.12.2010	31.12.2009
Taseeseen sisältyvät erät		
Ydinvoimaan liittyvät varaukset	625	570
Osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta	625	570
Lainmukainen vastuu ja osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta		
Ydinjätehuoltovastuu Suomen ydinenergialain mukaan	944	913
Rahastotavoite	886	830
Fortumin osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta	843	786

Ydinvoimaan liittyvät varaukset

Uudistetun ydinenergialain mukaisesti Fortum teki työ- ja elinkeinoministeriölle esityksen Loviisan ydinvoimalaitoksen ydinjätehuoltovastuusta kesäkuun lopussa. Vastuun määrä perustuu kolmen vuoden välein tehtävään tekniseen suunnitelmaan. Uusi tekninen suunnitelma ja kustannusennuste päivitettiin vuoden 2010 toisella neljänneksellä. Päivityksen mukaan käytetyn ydinpolttoaineen välivarastointiin ja loppusijoittamiseen liittyvien tulevien kustannusten odotetaan nousevan. Työ- ja elinkeinoministeriö päätti vastuun määrän vuoden 2010 lopulla.

Lain mukainen vastuu 31.12.2010 on 944 miljoonaa euroa. Taseeseen kirjattu ydinjätehuoltovastuu perustuu tulevaisuuden kustannuksia koskeviin kassavirtaennusteisiin, jotka pohjautuvat samoihin selvityksiin kuin lainmukainen vastuu. Ydinvoimavaruksen tasearvo, joka on laskettu IAS 37:n mukaisesti, on kasvanut uuden teknisen suunnitelman seurauksena 55 miljoonalla eurolla vuoden 2009 lopun arvosta, ja on 31.12.2010 yhteensä 625 miljoonaa euroa. Suurin syy lainmukaisen vastuun ja taseeseen kirjatun varauksen väliseen eroon on se, että lainmukaista vastuuta ei diskontata nykyarvoon.

Fortumin osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta

Viranomaiset päättävät Fortumin rahastotavoitteen Valtion ydinjätehuoltorahastossa laillisen vastuun määrää päätettäessä vuosittain joulukuussa. Fortum suorittaa ydinjätehuoltomaksuja Valtion ydinjätehuoltorahastoon kyseisten päätösten mukaisesti. Nykyinen rahastotavoite perustuu joulukuussa 2010 päätettyyn lainmukaiseen vastuuseen sekä hyväksytyyn maksujen jaksotussuunnitelmaan, ja on yhteensä 886 miljoonaa euroa. Rahastossa on IFRS:n näkökulmasta 218 miljoonan euron ylijäämä, koska Fortumin osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta on 843 miljoonaa euroa 31.12.2010, kun taas rahasto-osuuden tasearvo vastaavalla hetkellä on 625 miljoonaa euroa.

Vaikutukset vertailukelpoiseen liikevoittoon sekä liikevoittoon

Uuden teknisen suunnitelman seurauksena Power -segmentin vertailukelpoiseen liikevoittoon kirjattiin toisella vuosineljänneksellä kertaluonteisesti -8 miljoonan euron vaikutus johtuen jo käytetyn ydinpolttoaineen korkeammista loppusijoituskustannuksista. Jo käytetyn ydinpolttoaineen kustannusten muutoksen vaikutus kirjataan aina välittömästi vertailukelpoiseen liikevoittoon.

Power-segmentin liikevoittoon vaikuttaa Fortumin laskentaperiaatteiden mukaisesti Valtion ydinjätehuoltorahaston kirjanpitoikäisyydestä syntyvät erät, sillä Valtion ydinjätehuoltorahasto-osuuden tasearvo ei saa ylittää IFRS:n mukaisesti laskettua varauksen määrää taseessa. Niin kauan kuin ydinjätehuoltorahasto pysyy IFRS:n näkökulmasta ylläpidettävänä, kirjataan positiivinen vaikutus liikevoittoon, kun varaus kasvaa enemmän kuin nettomaksut ydinjätehuoltorahastoon. Negatiivinen kirjaus kirjataan liikevoittoon aina, kun nettomaksut ydinjätehuoltorahastoon ovat suuremmat kuin varauksen kasvu. Edellä mainittua kirjausta ei sisällytetä Fortumin vertailukelpoiseen liikevoittoon, katso 'muut vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät', liitetieto 4. Kirjauksen vaikutus Fortumin vuoden 2010 viimeisen neljänneksen tulokseen oli -6 miljoonaa euroa, kun se viime vuoden vastaavana ajankohtana oli -33 miljoonaa euroa. Kumulatiivinen vaikutus vuoden 2010 aikana oli -2 miljoonaa euroa, kun vastaavasti viime vuonna vaikutus oli -59 miljoonaa euroa.

Osakkuusyhtiöt

Fortumilla on vähemmistöosuuksia suomalaisessa ja ruotsalaisissa ydinvoimaa tuottavissa osakkuusyhtiöissä. Fortum on näiden yhtiöiden osalta käsitellyt osuutensa ydinvoimaan liittyvien varojen ja velkojen vaikutuksista laadintaperiaatteidensa mukaisesti.

Fortum sai vuoden lopulla päivitetty ydinjätehuollon kustannusennusteet ydinvoimaa tuottavista osakkuusyhtiöistä Teollisuuden Voima Oyj:stä, OKG AB:stä ja Forsmark Kraftgrupp AB:stä. Päivitettyjen kustannusennusteiden mukaan vaikutus osuuteen osakkuusyhtiöiden tuloksesta oli -12 miljoonaa euroa vuonna 2010. Vuonna 2009 vaikutus oli -13 miljoonaa euroa, joka sisälsi -5 miljoonaa euroa ydinjätehuoltorahaston tasearvon pienenemistä. Suomen ydinjätehuoltorahasto on ylläpidetty, kun taas Ruotsin ydinjätehuoltorahaston on arvioitu olevan hieman alle varausten määrän vuoden 2010 lopussa.

17. Pantatut varat

milj. euroa	31.12.2010	31.12.2009
Omasta puolesta annetut		
Lainat		
Pantit	307	293
Kiinteistökiinnitykset	137	137
Muut sitoumukset		
Kiinteistökiinnitykset	155	220
Osakkuus- ja yhteisyritysten puolesta annetut		
Pantit ja kiinteistökiinnitykset	3	2

Lainojen vakuudeksi pantatut varat

Suomalaisilla Valtion ydinjätehuoltorahaston osapuolilla on mahdollisuus ottaa lainaa rahastosta. Vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä Fortum on nostanut lisää lainaa rahastosta (katso liitetieto 15) ja pantannut vastaavasti lisää Kemijoki Oy:n osakkeita. Vuoden 2010 lopussa pantattujen osakkeiden arvo oli 269 miljoonaa euroa (vuoden 2009 lopussa: 263).

Muiden sitoumusten vakuudeksi pantatut varat

Fortum on antanut Valtion ydinjätehuoltorahastolle vakuudeksi suomalaisiin voimalaitoksiin liittyviä kiinteistökiinnityksiä arvoltaan 155 miljoonaa euroa (vuoden 2009 lopussa: 220). Vakuudet on annettu turvaamaan kattamattomat lainamukaiset vastuut ja mahdolliset odottamattomat tapahtumat liittyen Loviisan ydinvoimalan käytöstäpoistosta ja ydinjätteen loppusijoituksesta aiheutuviin tuleviin kustannuksiin. Kiinnitysten arvo tarkistettiin toisen neljänneksen aikana perustuen edellisvuoden vaihteessa päivitettyyn lainamukaiseen vastuuseen ja rahastotavoitteeseen. Vuosittaisen päivityksen seurauksena kiinteistökiinnitysten määrä laski 39 miljoonalla eurolla vuoden 2010 toisella neljänneksellä (katso myös liitetieto 16 Ydinvoimaan liittyvät varat ja velat). Pantatut varat liittyivät Inkoon ja Naantalien voimalaitoksiin. Vuoden 2010 viimeisellä neljänneksellä Naantalien voimalaitokseen liittyvät kiinteistökiinnitykset, arvoltaan 26 miljoonaa euroa, palautettiin ja korvattiin Fortum Oyj:n antamalla emoyhtiötakauksella (katso liitetieto 20).

18. Vuokrasopimuksiin liittyvät sitoumukset

milj. euroa	31.12.2010	31.12.2009
Vuoden sisällä erääntyvät	29	23
Yli vuoden, mutta viiden vuoden sisällä erääntyvät	49	35
Yli viiden vuoden kuluttua erääntyvät	130	93
Yhteensä	208	151

Vuokrasopimuksiin liittyvien sitoumusten kasvu vuoden 2009 lopusta selittyi pääsääntöisesti valuuttakurssimuutoksilla ja maanvuokrasopimusten kasvulla.

19. Investointisitoumukset

milj. euroa	31.12.2010	31.12.2009
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	1 172	1 326
Aineettomat hyödykkeet	7	5
Yhteensä	1 179	1 331

Investointisitoumukset ovat pienentyneet vuoden 2009 loppuun verrattuna. Sitoumukset ovat pienentyneet Nokialla sijaitsevan yhdistetyn sähkön- ja lämmöntuotantolaitoksen hankinnan johdosta sekä OAO Fortumin investointiohjelman etenemisen ja Czeszochowan voimalaitosinvestoinnin valmistumisen seurauksena. Samalla investointisitoumukset ovat kasvaneet Venäjän vahvan ruplan sekä Liettuan Klaipedassa ja Ruotsin Bristassa (Brista 2) sijaitsevien yhdistetyn sähkön- ja lämmöntuotantolaitoksien rakennusprojekteista sekä Suomessa Distribution-segmentin automaattisesta mittarinluenta-projektista johtuen.

20. Vastuut

milj. euroa	31.12.2010	31.12.2009
Omasta puolesta annetut		
Muut vastuut	228	321
Osakkuus- ja yhteisyritysten puolesta annetut		
Takaukset	358	592
Muut vastuut	125	125
Muiden puolesta annetut		
Takaukset	1	12
Muut vastuut	0	1

Omasta puolesta annetut vastuut

Omasta puolesta annetut muut vastuut, 228 miljoonaa euroa, ovat pienentyneet vuoden 2009 lopusta 93 miljoonaa euroa. Pienentyminen johtuu Fortumin Iso-Britannian käyttö- ja kunnossapitoliiketoimintaan liittyvien takauksien palautumisesta Fortum Oyj:lle sekä Venäjän ja Puolan investointiprojektien etenemisestä. Pienennystä netottaa osittain Fortum Oyj:n vuoden 2010 viimeisellä neljänneksellä Valtion ydinjätehuoltorahastolle antama 25 miljoonan euron arvoinen takaus Loviisan ydinvoimalaitoksen laimukaisen ydinjätehuoltovastuun kattamattomalle osuudelle, sekä käytetyn polttoaineen loppusijoittamiseen liittyvien odottamattomien tapahtumien varalle. Vuoden 2010 viimeisellä neljänneksellä annettu Fortum Oyj:n takaus korvasi Naantalintalvo voimalaitokseen liittyvät palautetut kiinteistökiinnitykset (katso liitetieto 18).

Vastuut osakkuusyritysten puolesta

Lainsäädäntö edellyttää, että Suomessa ja Ruotsissa toimivien ydinvoimayhtiöiden on annettava vakuuksia Suomen ja Ruotsin ydinjätehuoltorahastoille, joilla taataan, että voimalaitosten käytöstäpoistoon ja käytetyn ydinpoltoaineen loppusijoittamiseen on riittävät varat.

Teollisuuden Voima Oyj:n (TVO) puolesta annettu takaus oli 58 miljoonaa euroa 31.12.2010 (vuoden 2009 lopussa: 67). Takauksen arvo päivitettiin toisen neljänneksen aikana perustuen tammikuussa 2010 päätettyyn lainmukaiseen vastuuseen ja rahastotavoitteeseen (katso liitetieto 16).

Ruotsissa Fortum on antanut Ruotsin ydinjätehuoltorahastolle takaukset Forsmark Kraftgruppen AB:n (FKA) ja OKG AB:n puolesta omistussuosuksiansa mukaisesti. Ruotsin valtio päätti joulukuussa 2009 takuiden määrästä vuosille 2010 ja 2011, ja päätös astui voimaan kesäkuussa 2010. Päätöksen seurauksena FKA:n ja OKG:n puolesta annettujen takauksien yhteismäärä laski kesäkuussa 2010 vuoden 2009 lopun 5 314 miljoonasta Ruotsin kruunusta (518 miljoonasta eurosta) 2 574 miljoonaan Ruotsin kruunuun (287 miljoonaa euroa 31.12.2010). Pienentyminen johtuu Ruotsin valtion muuttuneesta laskentakäytännöstä. Aikaisemmin takuiden määrä perustui nimellisarvoihin, mutta kesäkuusta 2010 lähtien ne perustuvat diskontattuihin kassavirtoihin.

21. Oikeudenkäynnit ja viranomaismenettelyt

Elokuussa 2010 Suomen Korkein hallinto-oikeus (KHO) hylkäsi Kilpailuviraston tekemän valituksen markkinaoikeuden 14.3.2008 antamasta päätöksestä. Markkinaoikeus katsoi tuolloin, ettei Fortumin E.ON Finland -kauppa 2006 johtanut määrävään markkina-asemaan tai markkina-aseman vahvistumiseen.

Kaksi Fortumin tytäryhtiötä, Grangemouth CHP Limited ja Fortum O&M (UK) Limited, ovat vastaajina Lontoon High Court of Justice:ssa käytävässä riidassa, joka koskee hiilidioksidikaasujen päästöoikeuksia. Grangemouth CHP Limited:llä on Ineos Manufacturing Scotland Limited:n kanssa sähkön toimitusta koskeva sopimus, jonka mukaan Grangemouth CHP Limited toimittaa sähköä CHP-laitokseltaan Grangemouthin alueelle Skotlannissa huhtikuuhun 2016 asti. Ineos Manufacturing Scotland Limited väittää, että se on oikeutettu kaikkiin päästöoikeuksiin, jotka kyseinen CHP-laitos on saanut EU:n hiilidioksidikaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän puitteissa. Grangemouth CHP Limited kiistää väitteen. Oikeuskäsittely pidettiin marras- ja joulukuussa 2010 ja päätöstä odotetaan vuoden 2011 aikana. Fortum ei ole kirjannut tilinpäätökseensä varauksia oikeuskäsittelyyn liittyen.

Fortum osallistuu TVO-omistusosuutensa kautta 1 600 megawatin ydinvoimalaitosyksikön rakentamiseen Suomessa (Olkiluoto 3). Olkiluoto 3 -ydinvoimalaitosyksikön TVO:lle toimittava AREVA-Siemens ilmoitti marraskuussa, että suurin osa töistä saadaan päätökseen vuonna 2012. AREVA-Siemensin mukaan käyttöönottoaika kestää noin 8 kuukautta, jolloin voimalan säännöllinen käyttö voi alkaa vuoden 2013 jälkimmäisellä puoliskolla. AREVA-Siemens on joulukuussa 2008 vaatinut välimiesmenettelyä liittyen Olkiluoto 3 viivästymiseen ja siihen liittyviin kuluihin. Toimittajan rahamääräinen vaatimus on vuoden 2010 lopussa noin 1,2 miljardia euroa. Vastaavasti TVO on huhtikuussa 2009 jättänyt vastavaatimuksen kuluista ja tappioista, joita TVO kärsii viivästymisestä ja muista virheistä toimittajan takia. TVO:n vastavaatimuksen arvo vuoden 2010 lopussa on 1,4 miljardia euroa. Välimiesmenettely voi kestää useita vuosia.

Oikeudenkäynteihin ja viranomaismenettelyihin liittyen ei vuoden 2010 aikana ole tapahtunut muita olennaisia muutoksia verrattuna vuoden 2009 lopun tilanteeseen.

22. Lähipiiritapahtumat

Lähipiiriin kuuluvat osapuolet on esitetty Fortumin vuoden 2009 tilinpäätöksessä. Vuoden 2010 aikana ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia.

Suomen valtion omistusosuus Fortumin osakkeista vuoden 2010 lopussa oli 50,76 %, eikä se ole muuttunut vuoden 2010 aikana.

Liiketoimet osakkuusyritysten kanssa

milj. euroa	2010	2009
Myynnit osakkuusyrityksille	63	86
Korot osakkuusyritysten lainasaamisista	39	37
Ostot osakkuusyrityksiltä	764	555

Avoimet saldot osakkuusyritysten kanssa

milj. euroa	31.12.2010	31.12.2009
Pitkäaikaiset korolliset lainasaamiset	1 071	852
Myyntisaamiset	22	14
Muut saamiset	20	5
Pitkäaikaiset velat	213	199
Ostovelat	36	23
Muut velat	15	22

Liiketapahtumat ja saldot yhteisyritysten kanssa

Liiketapahtumat vuoden 2010 aikana ja avoimet saldot 31.12.2010 yhteisyritysten kanssa olivat merkitykseltään vähäisiä.

23. Katsauskauden jälkeisiä tapahtumia

Tammikuussa 2011 Fortum, Suomen valtio ja Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen sopivat alustavasti, että Fortum myy 25%:n omistusosuutensa Suomen kantaverkkoyhtiö Fingrid Oyj:ssä. Valtio ostaa noin 81 % ja Ilmarinen noin 19 % Fortumin omistamista Fingridin osakkeista. Kaupan loppuunsaattaminen vaatii vielä lopullisen myyntisopimuksen sekä tarvittavat hyväksynnät osapuolten päätöksentekoeilimissä. Se on myös ehdollinen Kilpailuviraston hyväksynnälle.

Osakkeiden myyntihinta on kokonaisuudessaan 325 miljoonaa euroa. Fortum ennakoii kirjaavansa osakemyynnistä noin 200 miljoonan euron myyntivoiton, eli noin 0,22 euroa osaketta kohden, kun järjestely on toteutunut. Fortum arvioi saattavansa kaupan päätökseen vuoden 2011 alkupuoliskon aikana. Myyntivoitto käytetään konsernin yleisiin rahoitustarpeisiin.

24. Tunnuslukujen laskentakaavat

Käyttökate (EBITDA =Tulos ennen korkoja, veroja sekä poistoja ja arvonalentumisia)	=	Liikevoitto + poistot ja arvonalentumiset
Vertailukelpoinen käyttökate	=	Käyttökate - vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	=	Kertaluonteiset erät + muut vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät
Vertailukelpoinen liikevoitto	=	Liikevoitto - kertaluonteiset erät - muut vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät
Kertaluonteiset erät	=	Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja tappiot
Muut vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	=	Sisältää ne tulevaisuuden kassavirtoja suojaavat rahoitusinstrumentit, joihin ei voida soveltaa IAS 39:n mukaisesti suojauslaskentaa sekä IFRIC tulkinnan nro 5 mukaisen vaikutuksen, joka aiheutuu siitä, että taseen saamiin kirjattu Fortumin osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta ei voi ylittää vastaavaa velkaa.
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	=	Liiketoiminnan rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta
Investoinnit käyttöomaisuuteen	=	Aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin tehdyt investoinnit mukaan lukien kunnossapito-, tuottavuus- ja kasvuinvestoinnit sekä lainsäädännön edellyttämät investoinnit. Investointeihin kuuluvat myös investointien rakennusaikana taseeseen aktivoidut korkokulut. Kunnossapitoinvestoinnit pidentävät olemassaolevan omaisuuserän vaikutusaikaa, ylläpitävät käytettävyyttä sekä/tai ylläpitävät luotettavuutta. Tuottavuusinvestoinnit parantavat olemassaolevan hyödykkeen tuottavuutta. Kasvuinvestointien tarkoitus on rakentaa uutta kapasiteettia ja/tai lisätä olemassaolevien liiketoimintojen asiakaskantaa. Lainsäädännön edellyttämät investoinnit tehdään tiettyinä ajankohtina lakien vaatimusten mukaan.
Bruttoinvestoinnit osakkeisiin	=	Investoinnit tytäryhtiöosakkeisiin, osakkuusyrittösoakkeisiin ja muihin myytävissä oleviin sijoituksiin. Investoitujen tytäryhtiöosakkeiden hankintahintaan on lisätty hankittavan yhtiön nettovelka.
Oman pääoman tuotto, %	=	$\frac{\text{Kauden voitto}}{\text{Oma pääoma keskimäärin}} \times 100$
Sijoitetun pääoman tuotto, %	=	$\frac{\text{Voitto ennen veroja + korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Sijoitettu pääoma keskimäärin}} \times 100$
Sidotun pääoman tuotto, %	=	$\frac{\text{Liikevoitto + osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta}}{\text{Sidottu pääoma keskimäärin}} \times 100$
Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto, %	=	$\frac{\text{Vertailukelpoinen liikevoitto + osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta}}{\text{(IAS 39 oikaistu sekä pois lukien merkittävimmät myyntivoitot ja -tappiot)}} \times 100$
Sijoitettu pääoma	=	Taseen loppusumma - korottomat velat - laskennallinen verovelka - varaukset
Sidottu pääoma	=	Korottomat varat + Valtion ydinjätehuoltorahastoon liittyvät korolliset varat - korottomat velat - varaukset (korottomat varat ja velat eivät sisällä rahoitukseen, veroihin ja laskennallisiin veroihin liittyviä eräiä sekä varoja ja velkoja, jotka syntyvät suojauslaskennan soveltamisedellytykset täyttävien johdannaissopimusten käypien arvojen muutoksista)
Vertailukelpoinen sidottu pääoma	=	Sidottu pääoma oikaistuna niillä korottomilla varoilla ja veloilla, jotka aiheutuvat niistä tulevaisuuden kassavirtaa suojaavista johdannais-sopimuksista, joihin ei voida soveltaa IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa

Korolliset nettovelat	=	Korolliset velat - likvidit varat	
Velkaantumisaste, %	=	$\frac{\text{Korolliset nettovelat}}{\text{Oma pääoma}}$	x 100
Omavaraisuusaste, %	=	$\frac{\text{Oma pääoma sisältäen määräysvallattomat omistajat}}{\text{Taseen loppusumma}}$	x 100
Nettovelka/käyttökate	=	$\frac{\text{Korollinen nettovelka}}{\text{Liikevoitto + poistot ja arvonalentumiset}}$	
Vertailukelpoinen nettovelka/käyttökate	=	$\frac{\text{Korollinen nettovelka}}{\text{Vertailukelpoinen käyttökate}}$	
Korkokate	=	$\frac{\text{Liikevoitto}}{\text{Nettokorkokulut}}$	
Korkokate sisältäen aktivoitut vieraan pääoman menot	=	$\frac{\text{Liikevoitto}}{\text{Nettokorkokulut - aktivoitut vieraan pääoman menot}}$	
Tulos/osake (EPS)	=	$\frac{\text{Kauden voitto - määräysvallattomat omistajat}}{\text{Osakkeiden keskimääräinen osakeantioikaistu lukumäärä tilikauden aikana}}$	
Oma pääoma/osake, EUR	=	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Osakkeiden lukumäärä ilman omia osakkeita kauden lopussa}}$	
Edelliset 12 kk	=	Raportointitietkeä edeltävät 12 kuukautta	

Markkinatilanne

Sähkön kulutus				
TWh		IV/2010	IV/2009	2010
Pohjoismaat		111	103	396
Venäjä		277	271	1 005
Tjumen		22	22	82
Tseljabinsk		9	9	35
Venäjän Uralin alue		67	65	245

Keskimääräiset hinnat				
		IV/2010	IV/2009	2010
Sähkön spot-hinta Nord Pool -sähköpörssissä, euroa/MWh		62	37	53
Sähkön spot-hinta Suomessa, euroa/MWh		67	40	57
Sähkön spot-hinta Ruotsissa, euroa/MWh		67	40	57
Sähkön spot-hinta Venäjän Euroopan ja Uralin alueilla, RUB/MWh*		886	728	882
Sähkön spot-hinta (markkinahinta), Uralin alue, RUB/MWh*		817	693	835
Keskimääräinen säännelty OAO Fortumin sähkön hinta, RUB/MWh*		613	536	614
Keskimääräinen säännelty kapasiteettihinta, tRUB/MW/kk		167	186	169
Sähkön spot-hinta Saksassa, euroa/MWh		51	39	44
Keskimääräinen kaasun rajahinta Uralin alueella, RUB/1000 m ³		2 221	1 937	2 221
CO ₂ , (ETS EUA), euroa/tonni CO ₂		15	14	14
Hiili (ICE Rotterdam), USD/tonni		108	77	92
Öljy (Brent Crude), USD/bbl		87	76	80

*Ilman kapasiteettitariffia

Vesivarannot				
TWh				31.12.2010
Pohjoismaiset vesivarannot				54
Pohjoismaiset vesivarannot, pitkän ajan keskiarvo				83

Vienti / tuonti Pohjoismaiden ja Manner-Euroopan välillä				
TWh (+ = tuonti, - = vienti Pohjoismaista)		IV/2010	IV/2009	2010
Vienti / tuonti		7	3	21

Venäjän sähköreformi				
%		IV/2010	IV/2009	2010
Osuus sähkön myynnistä vapautetuilla markkinoilla		80	50	70
Osuus OAO Fortumin sähkön myynnistä vapautetulla sähkön hinnalla		67	37	61

Tuotanto- ja myyntivolyymit

Sähköntuotanto				
TWh	IV/2010	IV/2009	2010	2009
Sähköntuotanto EU-maissa ja Norjassa	14,8	13,1	53,7	49,3
Sähköntuotanto Venäjällä	4,5	4,3	16,1	16,0
Yhteensä	19,3	17,4	69,8	65,3

Lämmöntuotanto				
TWh	IV/2010	IV/2009	2010	2009
Lämmöntuotanto EU-maissa ja Norjassa	8,3	7,4	26,1	23,2
Lämmöntuotanto Venäjällä	8,2	8,4	26,0	25,6
Yhteensä	16,5	15,8	52,1	48,8

Sähkötuotantokapasiteetti divisioonittain				
MW	31.12.2010			31.12.2009
Power	9 728			9 709
Heat	1 600			1 446
Russia	2 785			2 785
Yhteensä	14 113			13 940

Lämmöntuotantokapasiteetti divisioonittain				
MW	31.12.2010			31.12.2009
Power	250			250
Heat	10 448			10 284
Russia	13 796			13 796
Yhteensä	24 494			24 330

Sähköntuotanto lähteittäin Pohjoismaissa				
TWh	IV/2010	IV/2009	2010	2009
Vesivoima	6,0	5,9	22,0	22,1
Ydinvoima	5,4	5,1	22,0	21,4
Lämpövoima	2,9	1,8	8,3	4,6
Yhteensä	14,3	12,8	52,3	48,1

Sähköntuotanto lähteittäin Pohjoismaissa				
%	IV/2010	IV/2009	2010	2009
Vesivoima	42	46	42	46
Ydinvoima	38	40	42	44
Lämpövoima	20	14	16	10
Yhteensä	100	100	100	100

Sähkönmyynti				
milj. euroa	IV/2010	IV/2009	2010	2009
Sähkönmyynti EU-maissa ja Norjassa	897	768	3 110	2 802
Sähkönmyynti Venäjällä	149	109	505	390
Yhteensä	1 047	877	3 616	3 192

Lämmönmyynti

milj. euroa	IV/2010	IV/2009	2010	2009
Lämmönmyynti EU-maissa ja Norjassa	439	351	1 309	1 095
Lämmönmyynti Venäjällä	98	76	287	219
Yhteensä	537	427	1 596	1 314

Sähkönmyynti alueittain

TWh	IV/2010	IV/2009	2010	2009
Suomi	8,8	7,1	30,7	26,1
Ruotsi	7,4	6,8	28,3	26,9
Venäjä	4,9	5,3	18,7	19,5
Muut maat	1,0	1,0	3,2	3,2
Yhteensä	22,1	20,2	80,9	75,7

Nord Poolissa tehdyt ostot ja myynnit on netotettu tunneittain konsernitason tasolla.

Lämmönmyynti alueittain

TWh	IV/2010	IV/2009	2010	2009
Venäjä	9,0	8,9	26,8	25,6
Suomi	3,1	2,7	9,6	8,0
Ruotsi	3,7	3,2	10,9	9,8
Puola	1,4	1,4	4,0	3,7
Muut maat*	1,1	1,0	3,6	3,5
Yhteensä	18,3	17,2	54,9	50,6

* Sisältää Iso-Britannian, joka raportoidaan Power-divisioonan muu myynti -rivillä.